
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

PÁPAKOVÁCSI Község Önkormányzata

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	60
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	65
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	70
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	72
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	73
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	74
1. A HEP IT részletei	74
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	74
A beavatkozások megvalósítói	75
Jövőképünk	75
Az intézkedési területek részletes kifejtése	76
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
3. Megvalósítás	91
A megvalósítás előkészítése	91
A megvalósítás folyamata	91
Monitoring és visszacsatolás	93
Nyilvánosság	93
Érvényesülés, módosítás	94
4. Elfogadás módja és dátuma	95

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Pápakovácsi Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A község első okleveles említése 1352-ből ismert Koachy, majd 1488-ból Kowachy néven. Neve a foglalkozást jelentő szóból alakult ki. 1488-ban a székesfehérvári prépost birtokolta, helyi állami adója 12 forint volt. 1527-ben a török felégette. A XVI. század második felében két részre válik: a nemesek által birtokolt Kiskovácsi és a jobbágyfalú Nagykovácsi településekre. A mai Pápakovácsi az akkori Nagykovácsival azonos. Urai a XVI. században a helységről nevezett családok. A XVII. században a Somogyi család kezébe került, majd ők az Esterházyakkal osztottak rajta, mindeközben a régi nemesiség még rendelkezett birtokkal a faluban. 1730-ból népesedése lassú ütemben zajlik. Lakosai közül többen foglalkoztak a Bakonyban vadászattal. A községben álló vízimalom hasznának fele a jobbágyközösséget illette. A falu lakossága magyar, jogszolgáltató fóruma a pápai úriszék volt. 1698-ban a falu lakossága református, egy fő katolikus vallású. Temploma a történelmi események következtében rommá vált, csak falai és tornya maradt meg. 1750 körül katolikus anyaegyházat alapítottak a faluban, ennek eredményeként 1785-re már 307 katolikus vallású lakosa volt a falunak. 1787-1793-ig épült fel a régi templom maradványain a barokk római katolikus templom, majd 1771-ben a falu katolikus elemi iskolája. A XVIII. század végén a falu lakosai túlnyomórészt zsellérek, akik a helyi földbirtokosok: a pápai Eszterházyak, a gr. Somogyiak, a Barczák, majd az ezeket felváltó Vallis grófok földjeit művelik. 1910-re 848 lakosúra duzzadt falu népessége, majd a század 20-as éveiben 106 fővel csökkent. Az I. világháborúban 32, a II. világháborúban 20 fő veszítette életét. 1945-ben a földreform kapcsán a falu megkapta a határ korábbi nagybirtokait. Az első termelőszövetkezet 1953 márciusában alakult, majd többszöri átalakulás, újraalakulás, más szövetkezetekkel való egyesülés után a rendszerváltozásig működött.

1945. január 1.-jén a falu kisközség, körjegyzőség székhelye. 1950. október 22.-től

1969. június 30.-ig önálló tanács és hivatali szervezet működött a helységben, a környező községeket

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

ekkor közigazgatásilag ide csatolták. 1991-ben a körjegyzőségtől levált Ganna és Döbrönte, azóta Kuppal és Nórappal közösen tartozz fent közös körjegyzőséget. 2013. március 1-től közös hivatalt hozott létre Pápakovácsi, Kup, Nóráp, Ganna, Döbrönte, Bakonypölöske települések önkormányzata Pápakovácsi székhellyel, állandó kirendeltség működik Ganna településen.

Nevezetességek:

-Római katolikus templom. A ma álló római katolikus templomot gr. Eszterházy Károly egri püspök építtette 1787-93 között. Elkészültekor Szent Anna tiszteletére szentelték fel a barokk épületet.

-Református templom.

-Karmelita rendház, Attyapuszta. A kármeliták 1945 és 1950 között remeteséget és lelki gyakorlatos házat építettek kolostorral és Attyakerttel. Ez a kármelhegyi Boldogasszony búcsújáróhelye.

-Egyházi térplasztikák. Az országos műemléki védelmet élvező Nepomuki Szent János szobra a fő utca és a főút találkozásánál áll. Az ugyancsak műemléki Szent Vendel szobor a református templom előtti kis téren található. A falu fő utcáját Szentháromság szobor díszíti, melyet 1914-ben állíttatott a község, 2013-ban a felújítása megtörtént.

-Somogyi kastély. XVIII. században épült barokk stílusban, majd 1816-ban klasszicista stílusban átépítették. Az épület országos műemléki védelem alatt áll. Főépülete jelenleg az általános iskolának ad otthont.

- Az I és II. világháborús emlékmű a templom melletti téren áll, tisztelegve a hősi halottak előtt.

- Testvér települési emlékhelyek. A hősi emlékmű mellett kapott helyet a 2000-ben felavatott millenniumi kopjafa, melyet az erdélyi testvértelepülés, Vargyas és a pápakovácsi község állíttatott. Különleges látnivaló a falu központi terén az a székely kapu, amit ugyancsak az erdélyi Vargyastól kapott a község. A testvértelepülések közti jó kapcsolat tiszteletére 2007 nyarán avatták fel azt az emléktáblát, melyen a három község: Pápakovácsi, Vargyas és Tannheim neve és címere látható. Az összetartozás jelképeként összefonódó nyírfát is ültettek a tábla mellé.

A falu infrastruktúrája teljes (villany, víz, gáz, telefon, szennyvízcsatorna, iskola, óvoda-bölcsőde, orvosi rendelő, posta, szelektív hulladékudvar). A település portalaníttott úthálózattal rendelkezik még a lakott külterületeken is, ezek állapota azonban rendszeres javításra szorul. Ugyanez vonatkozik a járdák állapotára, illetve a belvízelvezető árokrendszere is.

Működik könyvtár a településen, sportpályával rendelkeznek, kettő vegyesbolt és egy vendéglátó ipari egység működik.

Korábban gyógyszerár is működött a településen, de néhány éve bezárt.

A településre a közlekedés jónak mondható, a legközelebbi város Pápa, kb. 8 km-re van, a munkába járás megoldott, bár e területen vannak problémák, mivel több autóbuszjárat csak a városi autóbusz állomáson áll meg, a külső megállóknak nincs megállóhelye, így előfordul, hogy a műszak végeztével akár 1 órát várakozni kell autóbuszra.

Helyben kevés a munkalehetőség, inkább kisebb – leginkább családi – vállalkozások működnek, mindössze három, több főt foglalkoztató vállalkozás van. Legnagyobb foglalkoztató a település külterületén lévő 112 férőhelyes idősok otthona, mely ma már állami fenntartású, korábban a megyei önkormányzat intézménye volt. A munkaképes korú lakosság nagy része pápai munkahelyeken dolgozik.

A községben van a Mesevár Német Nemzetiségi Óvoda, mely Pápakovácsi, Nóráp, Ganna és Döbrönte önkormányzatok fenntartásában, társulás formájában működik. 50 férőhelyes, 5 fő bölcsődés korú kisgyermek is felvehető az intézménybe.

Az általános iskola 8 osztályos, szintén német nemzetiségi iskola, januártól a Klebersberg Intézmény-fenntartó Központ fenntartásában működik.

A rendőrség körzeti megbízotti irodát tart fenn a településen.

Demográfiai helyzet

Régió

A Közép-dunántúli régió a Dunántúl középső részén helyezkedik el, 11.117 négyzetkilométer területen. A régiót közigazgatásilag három megye: Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém alkotja. A Magyarország legnagyobb tavát magában foglaló régió lakónépessége 2012-ben 1.090.346 fő volt, nemek szerint megoszlás alapján 35.974-gyel több nő él (563.160) a régióban, mint férfi (527.186 fő). Az aktív korú lakossága aránya a régió teljes lakosságához képest majdnem eléri a 70%-ot (758.254 fő).

Veszprém Megye

A régiót alkotó 4.493 km² nagyságú megye a Dunántúl közepén, a Balaton északi partja és a Kisalföld között terül el. Középső részét a Bakony hegység uralja, észak-nyugati része a Kisalföldhöz csatlakozik, dél-keleten a Balaton és a balaton-felvidéki hegyek veszik körül. Számokban 10 járás, 9 kistérség, 202 község, 15 város, ebből egy megyei jogú város, Veszprém található a megyében. Népeségismertetve csökkenés jellemzi, – az országos trendekhez hasonlóan – főleg a születésszám visszaesése következtében, ami a lakosság fokozatos elöregedésével párosul, bár itt a természetes fogyás csak a kilencvenes évtized elején kezdődött.

2012. január elsejei adatok alapján 355.000-en, 6620 fővel kevesebben éltek a megyében, mint 2008-ban, míg a 2001. évi népszámláláskor (az akkori közigazgatási határokon belül) 373.794 főt számláltak. Némek szerint 2012-ben 11.859-cel kevesebb férfi (171.353 fő) képezi az megyei lakosságot, mint női állandó lakos. Az aktív korúak létszáma több mint 5-ször haladja meg a fiatalok lakosság számát.

1.számú táblázat – Lakónépesség száma az év végén – Pápakovácsi település

	Fő	Változás
2007	549	
2008	545	99%
2009	531	97%
2010	531	100%
2011	532	100%
2012	n.a	0%

Forrás: TEIR

1. számú táblázat – Lakónépesség száma az év végén Pápai Kistérség

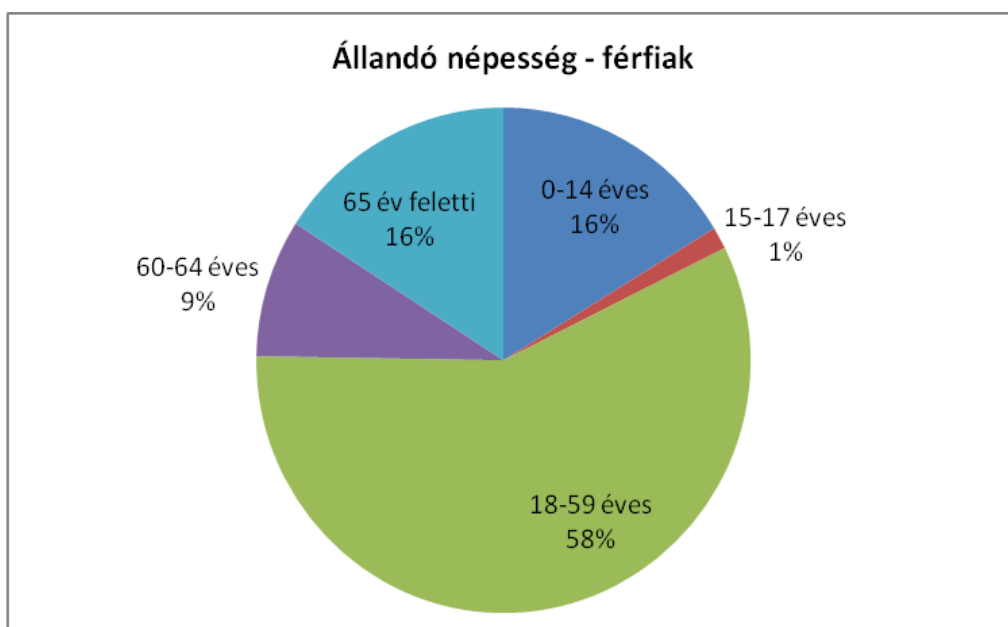
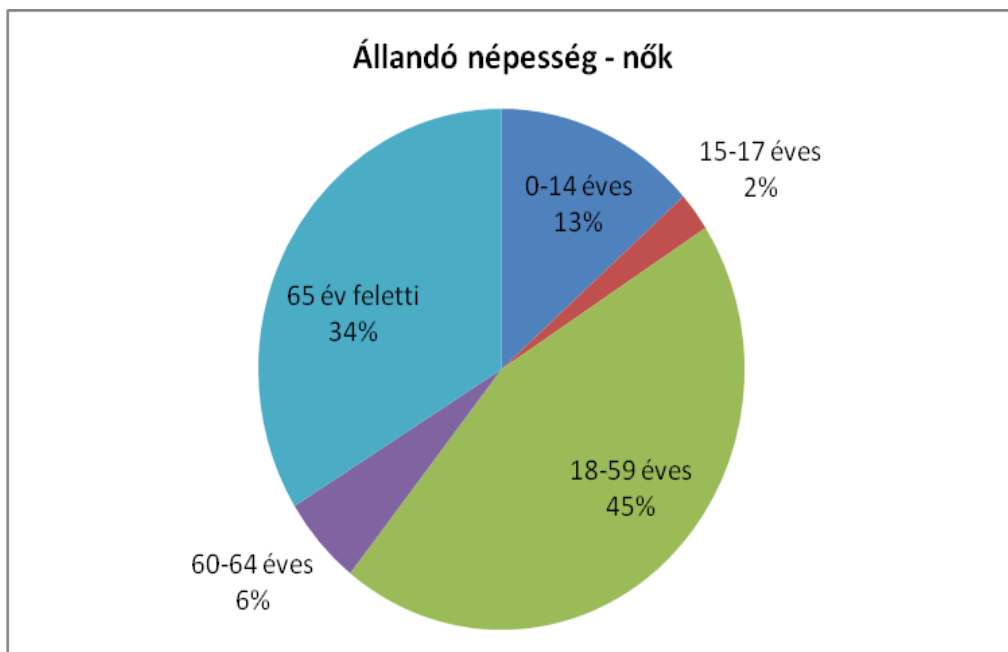
	Fő	Változás
2007	60607	
2008	60161	99%
2009	59809	99%
2010	59100	99%
2011	58455	99%

A település lakónépességének alakulását vizsgálva látható, hogy 2009-ig néhány %-os csökkenés tapasztalható, majd 2010-től emelkedés, s ez jelenleg stagnál. Ha az adatokat a Pápai Kistérség adataival összehasonlítjuk, az eltérés nem jelentős, de 2010-től településünkön kedvezőbb a helyzet, mint a kistérségben.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	313	286	599	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	39	46	85	46%	54%
15-17 éves	7	4	11	64%	36%
18-59 éves	130	163	293	44%	56%
60-64 éves	16	25	41	39%	61%
65 év feletti	98	45	143	69%	31%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség összetételét elemezve megállapítható, hogy az összlétszámban a nők vannak többségben néhány %-kal. Ugyanakkor a 60-64 éves korosztályban kiemelkedő a férfiak száma, míg a 65 év felett a nők aránya lényegesen magasabb. A munkaképes korosztályban – 18-59 év – a férfiak aránya emelkedett.

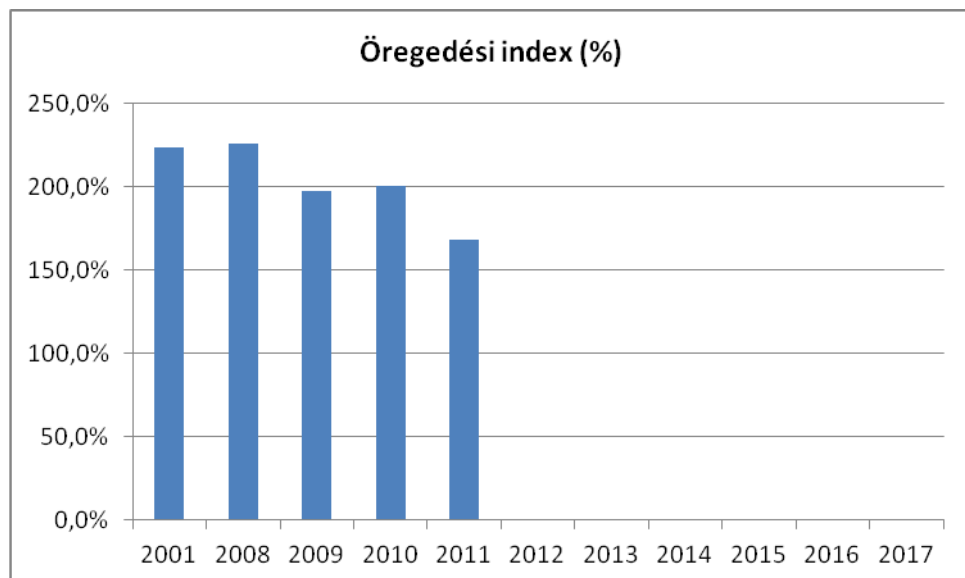
Itt kell megemlíteni azt, hogy a településen lévő 112 férőhelyes idősek otthona befolyásolja a fenti adatokat. Az intézményben nem kizárólag „idősek” a gondozottak, sőt évről-évre egyre több a fiatalabb (45 év feletti) is, akik ellátásra szorulnak.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	183	82	223,2%
2008	149	66	225,7%
2009	148	72	205,5%
2010	150	75	200,0%
2011	143	85	168,2%
2012	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

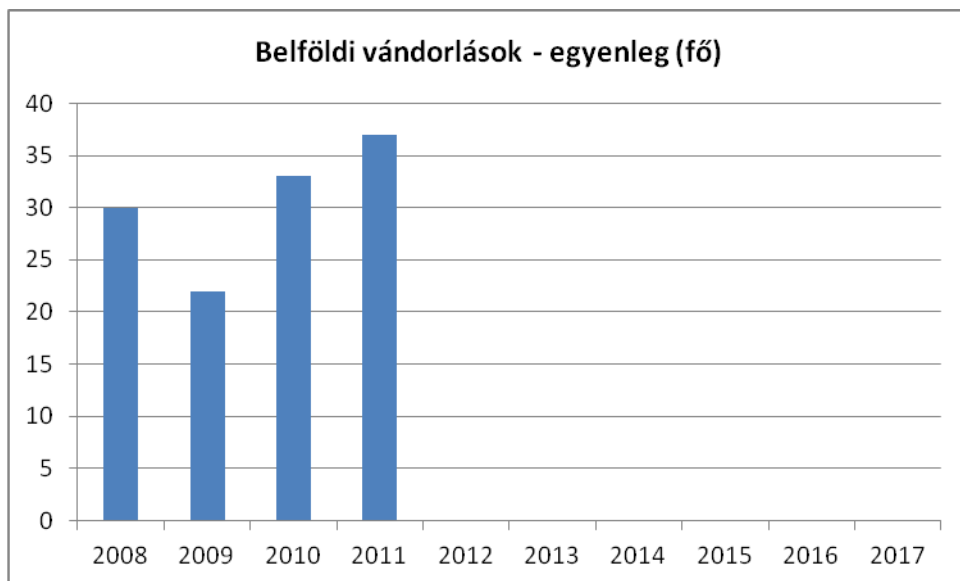
E táblázat adatait vizsgálva torz képet kapunk, mert azt mutatja, hogy a településen az öregedési index rendkívül magas. Ugyanakkor, ha figyelembe vesszük, hogy a korábban említett idők otthonában a gondozottak mintegy 80%-a 65 év feletti, s ezt levonjuk a településen élő 65 év felettiak számából, akkor kapunk reális képet az öregedési indexéről. Míg a 65 év felettiak száma folyamatosan csökken, addig a 18 év alattiak száma 2011-re az előző évekhez képest jelentősen emelkedett. A településre valóban nem jellemző az előregedés.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	46	16	30
2009	51	29	22
2010	56	23	33
2011	54	17	37
2012			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A be- és elvándorlások adatait vizsgálva megállapítható, hogy a bevándorlás minden évben magasabb, mint az elvándorlás. Minden évben pozitív az egyenleg, de természetesen ezt az adatot is befolyásolják a szociális intézménybe érkezők adatai, az elvándorlás az intézményre nem jellemző. A településen több a beköltözők száma, mint az elköltözőké, bár jelentős mozgás e téren nincs.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás – Pápakovácsi

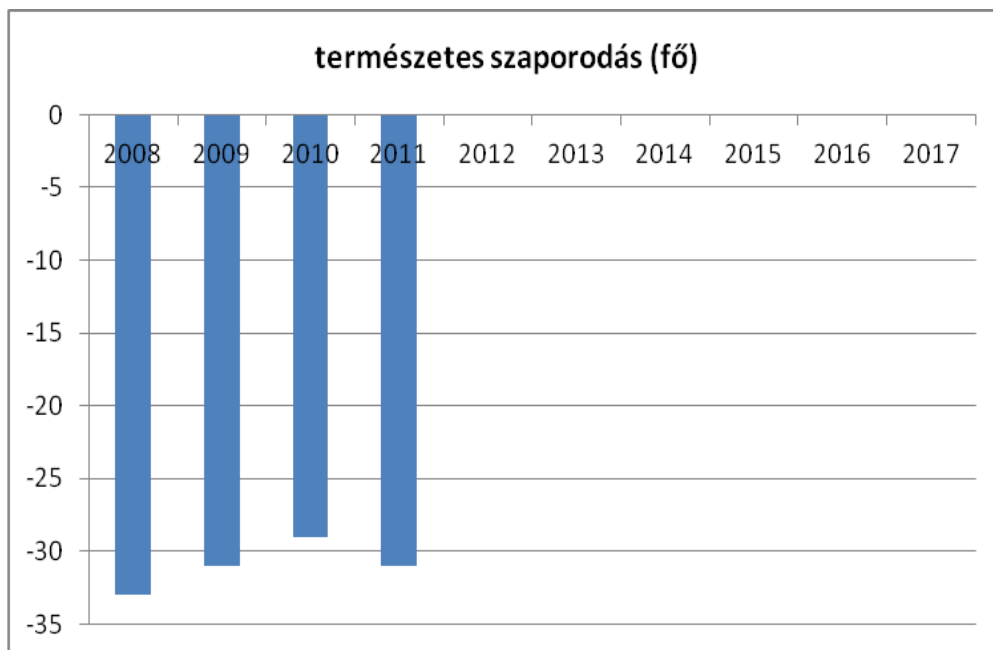
	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	4	37	-33
2009	5	36	-31
2010	3	32	-29
2011	6	37	-31
2012	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás – Pápai Kistérség

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	538	819	-281
2009	533	872	-339
2010	442	873	-431
2011	446	878	-432
2012	n.a	n.a	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodással a születésszámok és halálozások egymáshoz viszonyított arányát vizsgáljuk. Községünkben is magasabb a halálozás, mint a születés – az egymáshoz viszonyított arányt itt is befolyásolja az idősök otthonában lévő magasabb halálozási szám-, és sajnos az a jellemző, hogy a születések száma nagyon minimális. Ez a tendencia jellemző kistérségi szinten is.

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk, a társadalmi esélyegyenlőtlenséget csökkentsük. Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogyan az emberi méltóság sérthetetlen. Az esélyegyenlőség biztosítását eddig is kiemelt feladatunknak tartottunk. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Nagyon fontos szempont volt számunkra Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor a hátrányos helyzetű csoportok: mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősök és fogyatékkal élők képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Mindenképpen törekszünk előmozdítani a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését. Ezek egy részét településünkön próbáljuk megoldani, ami nem kivitelezhető, azt pedig a legközelebbi kistérségi központban.

Értékeinkkel összhangban küldetésünk továbbá a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítása a településünkön élő hátrányos helyzetű csoportok számára is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pápakovácsi település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Helyi rendelet alkotásánál és szabályozásánál a releváns célcsoportokra figyelemmel vagyunk.

Pl. egyes gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló 9/2004. (VI.07.) önkormányzati rendelet, illetve az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 10/2004. (VI.07.) önkormányzati rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítése során figyelembe vettük az alábbiakban röviden bemutatásra kerülő EU-s és nemzeti stratégiákat, tekintettel arra, hogy a benne foglaltak iránymutatást adnak számunkra.

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és

ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.² A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövidtávú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

² Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Pápakovácsi község Önkormányzatának költségvetési koncepciója olyan prioritásokat határoz meg, melyekhez a település esélyegyenlőségi programja igazodni tud.

Az egyes gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló 9/2004. (VI.07.) önkormányzati rendelet, illetve az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 10/2004. (VI.07.) önkormányzati rendelet szabályai is kapcsolódnak a helyi esélyegyenlőségi programhoz.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Pápakovácsi a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulás tagja. Az esélyegyenlőségi program elkészítése és az abban foglaltak megvalósítása segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területeken kitűzött célok megvalósításához járul hozzá.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A település esélyegyenlőségi programjának elkészítéséhez a TEIR adatbázist használtuk elsődlegesen. Ezen kívül az iskola, óvoda, védőnő, háziorvos adatszolgáltatása, az önkormányzati nyilvántartások nyújtottak segítséget az adatgyűjtéshez. Térségi szinten a területileg illetékes munkaügyi kirendeltség adatbázisából kaptunk információt.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység fogalmát az egyén és/vagy a háztartás jóléti helyzetének jellemzésére használják. Többdimenziós volta miatt sokféle módon lehet mérni és számos definíciója van. Az EU szóhasználatában a szegény alacsony jövedelműt jelent. A szegénység összetett, komplex társadalmi jelenség, amit több szempontból lehet vizsgálni. Nemcsak jövedelemegyenlőtlenség, hanem valamitől való megfosztottság is. Ennek vannak „hard” elemei (pl. lakás) és „soft” elemei is (pl. kapcsolatrendszer).

Magyarországon a szegények többnyire a következő csoportokból kerülnek ki: tartósan munkanélküliek, részidősen foglalkoztatottak, tartós betegségben szenvedők, fogyatékkal élők, nyugdíjasok (a nyugdíjasok 50%-a szegény, még ha aktív korukban jól is kerestek, jelentős jövedelemcsökkenést szenvednek el), nagycsaládosok és csonkacsaládok, romák, hajléktalanok.

A társadalmi kirekesztettséget nem lehet egyetlen mutatóba sűríteni. Definiálása nem könnyű feladat, ezért sokféle értelemben használják. A szegénység és a kirekesztettség szorosan összefügg: a

szegénység, a munkanélküliség és a társadalmi kirekesztődés között "háromszoros kölcsönviszony" áll fenn, ugyanakkor a szegénység mégsem teljesen azonos a kirekesztettséggel. Bár a szegények kirekesztettek, de a nem szegények között is vannak kirekesztettek. A társadalmi kirekesztettség inkább társadalmi csoportok jellemzője.

A társadalmi kirekesztettség a szegénység határt az egy főre jutó jövedelemmel fémjelzett szegénységküszöb fölé emeli, és nemcsak a munkaerő-piacról, a fogyasztásból való kizárást jelenti, hanem a jövőkép hiányát, "...a saját és a gyermekük jövőjébe vetett hitük" hiányát.

Társadalmi kirekesztettség jellemző egy csoportra, ha az alábbi három feltétel közül valamelyik igaznak bizonyul:

- nem részesedik a gazdasági fejlettség adott szintjén a társadalom rendelkezésére álló anyagi és kulturális javak, szolgáltatások egy főre jutó átlagának legalább a felével,
- nem rendelkezik a javak és szolgáltatások átlagos mértékének tartós birtoklásához szükséges hatékony érdekérvényesítési képességgel,
- nincs lehetősége arra, hogy részt vegyen a teljes értékű állampolgári lét gyakorlásához szükséges politikai döntéshozatali folyamatokban.

A társadalmi kirekesztettség mértékét, mélységét, a társadalmi integráció jövőbeni esélyét az határozza meg, hogy e három kritérium közül az érintett csoport hányban és melyikben érintett. A legrosszabb helyzetben azok a társadalmi csoportok vannak, amelyek mindhárom kritérium alapján kirekesztettnek minősülnek.

A társadalmi kirekesztettséget azért is fontos vizsgálni, mert ez alkotja a "jövedelmi szegénységet" újratermelődésként alapját. A társadalmi kirekesztettség mértéke határozza meg, hogy a szegénység mennyire átmeneti vagy tartós jelenség, hogy kik képesek és milyen társadalmi segítséggel kiemelkedni a jövedelmi szegénységből. (A tartósan szegények aránya Magyarországon becslés szerint 5–8%).

A társadalom úgy ítéli meg, hogy cigány az, aki annak születik, rasszjegyei alapján cigány vagy az általa folytatott életmódja alapján azzá vált. A cigány megnevezés manapság inkább jelzőként, melléknévként használatos. A sikeresen asszimilálódott cigányokat és a „nem cigány életmódot élő” fél-cigányokat a többségi társadalmak gyakran nem tekintik cigánynak.

A hazai cigányság arányának pontos becslését bonyolítja, hogy a jog, a politika, a statisztika és a társadalomtudomány nem ugyanazokat az embereket tekinti cigánynak. Az egyik megközelítés szerint cigánynak tekinthető az az ember, aki saját magát cigánynak tartja. A másik szerint ennél sokkal érdekesebb a társadalmi cigány kategóriája, amely azt az embert tekinti romának, akit a környezete is annak tart. A Központi Statisztikai Hivatal azt tekinti cigánynak, aki a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó, nem kötelezően megválaszolható négy kérdés (mi a nemzetisége, melyik nemzet kulturális értékeihez, hagyományaihoz kötődik, mi az anyanyelve, valamint családi, baráti közösségben milyen nyelvet használ) közül legalább az egyiknél adott kisebbséghez tartozónak vallotta magát. Az információs és önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény értelmében a faji eredetre vonatkozó adat különleges adatnak minősül, csak az érintett hozzájárulásával kezelhető.

E terület vonatkozásában a következő alapvető jogszabályi rendelkezések, a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást

nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresők támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A lakosság jövedelmi viszonyairól, iskolai végzettségéről megfelelő adatokkal nem rendelkezünk, ezért a jövedelmi, vagyoni viszonyokat a munkanélküliség, szociális rászorultság, lakhatási viszonyok figyelembe vételével készítettük el.

Mekkora jövedelemből lehet megélni? Erre a kérdésre a válasz településenként és országonként is eltérő. Pl. Európában szegénynek számítanak forintosítva a 46.000 Ft-nál kevesebb jövedelemből élők.

Gyakran használt fogalom a létminimum, mely szerény, de elfogadható életminőséget eredményez. Ez jelenleg Magyarországon 62.000 Ft. Az ennél kevesebből élőket nevezzük szegénynek. Ez a réteg a népesség jelentős hányadát teszi ki, a szociálpolitika képtelen ekkora réteget eltartani, ezért a mélyszegénység határát az öregségi nyugdíjminimumban, 28500 Ft-ban határozzák meg.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

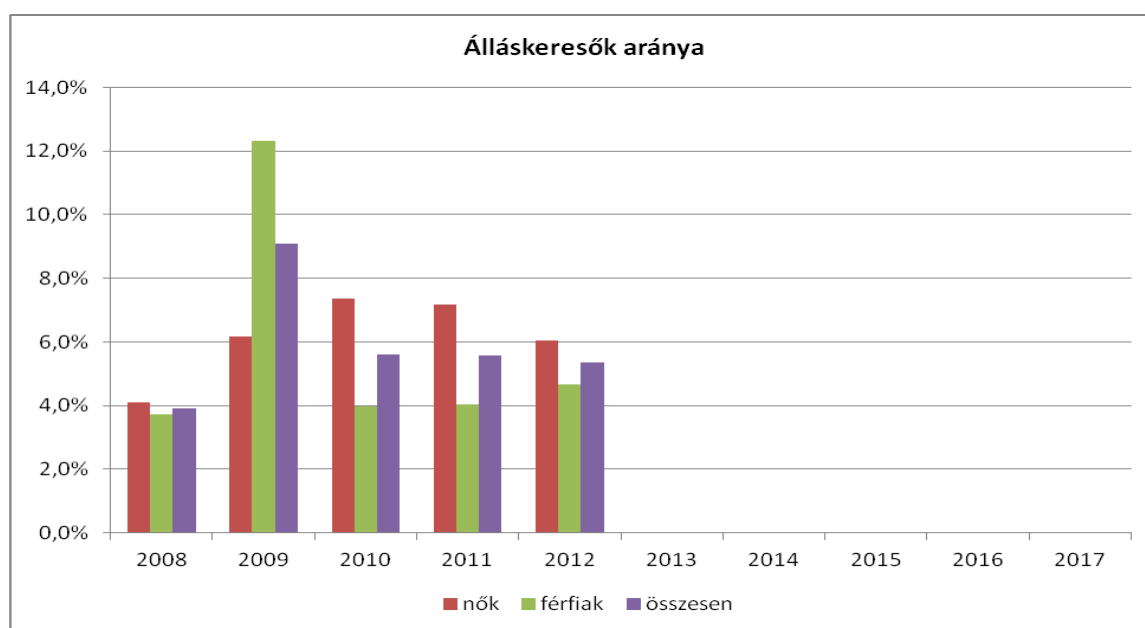
Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	171	188	359	7	4,1%	7	3,7%	14	3,9%
2009	162	146	308	10	6,2%	18	12,3%	28	9,1%
2010	163	176	339	12	7,4%	7	4,0%	19	5,6%
2011	167	173	340	12	7,2%	7	4,0%	19	5,6%
2012	165	171	336	10	6,1%	8	4,7%	18	5,4%

A fenti táblázatból és diagramból is látható, hogy az álláskereső nők száma 2010 évtől kezdődően magasabb az álláskereső férfiak számánál, holott az aktív korú nők száma alacsonyabb az aktív korú férfiak számánál.

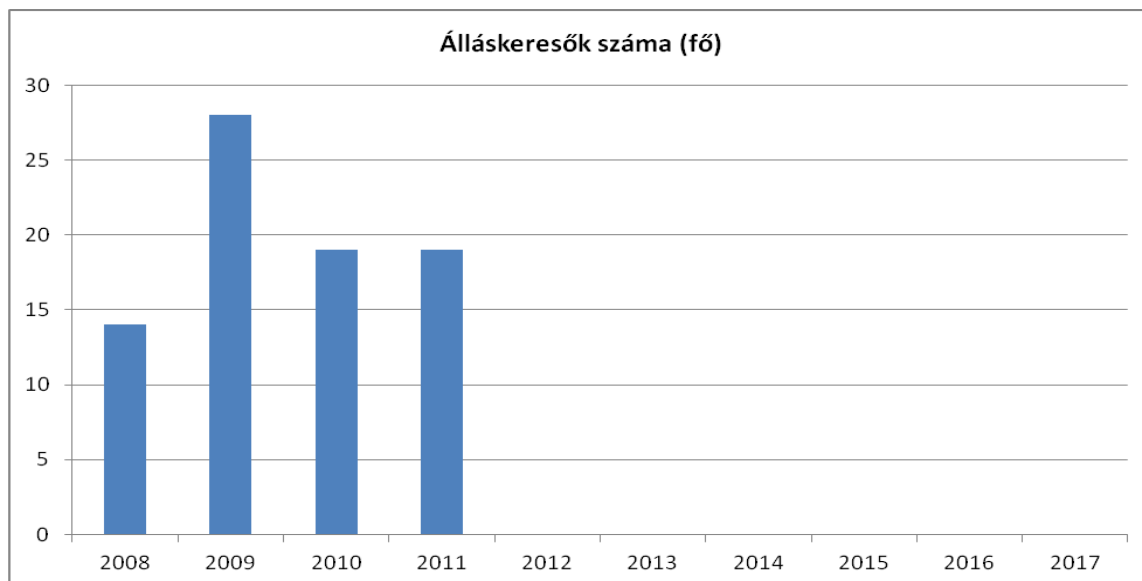
Ebből az a következtetés vonható le, hogy a nők nehezebben tudnak munkát találni, mint a férfiaknak. Erre a problémára a nők célcsoportjánál lévő adatok elemzése során még kitérünk.

Az álláskeresők száma 2009 évben volt a legmagasabb, 2010 évben jelentősen csökkent, azóta stagnálás tapasztalható.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	14	28	19	19	0
20 éves és fiatalabb	fő	0	0	0	2	
	%	0,0%	0,0%	0,0%	10,5%	n.a.
21-25 év	fő	4	8	2	1	
	%	28,6%	28,6%	10,5%	5,3%	n.a.
26-30 év	fő	1	4	2	2	
	%	7,1%	14,3%	10,5%	10,5%	n.a.
31-35 év	fő	1	2	1	2	
	%	7,1%	7,1%	5,3%	10,5%	n.a.
36-40 év	fő	1	2	5	3	
	%	7,1%	7,1%	26,3%	15,8%	n.a.
41-45 év	fő	1	2	3	2	
	%	7,1%	7,1%	15,8%	10,5%	n.a.
46-50 év	fő	3	3	1	3	
	%	21,4%	10,7%	5,3%	15,8%	n.a.
51-55 év	fő	3	6	2	1	
	%	21,4%	21,4%	10,5%	5,3%	n.a.
56-60 év	fő	0	1	2	2	
	%	0,0%	3,6%	10,5%	10,5%	n.a.
61 év felett	fő	0	0	1	1	
	%	0,0%	0,0%	5,3%	5,3%	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

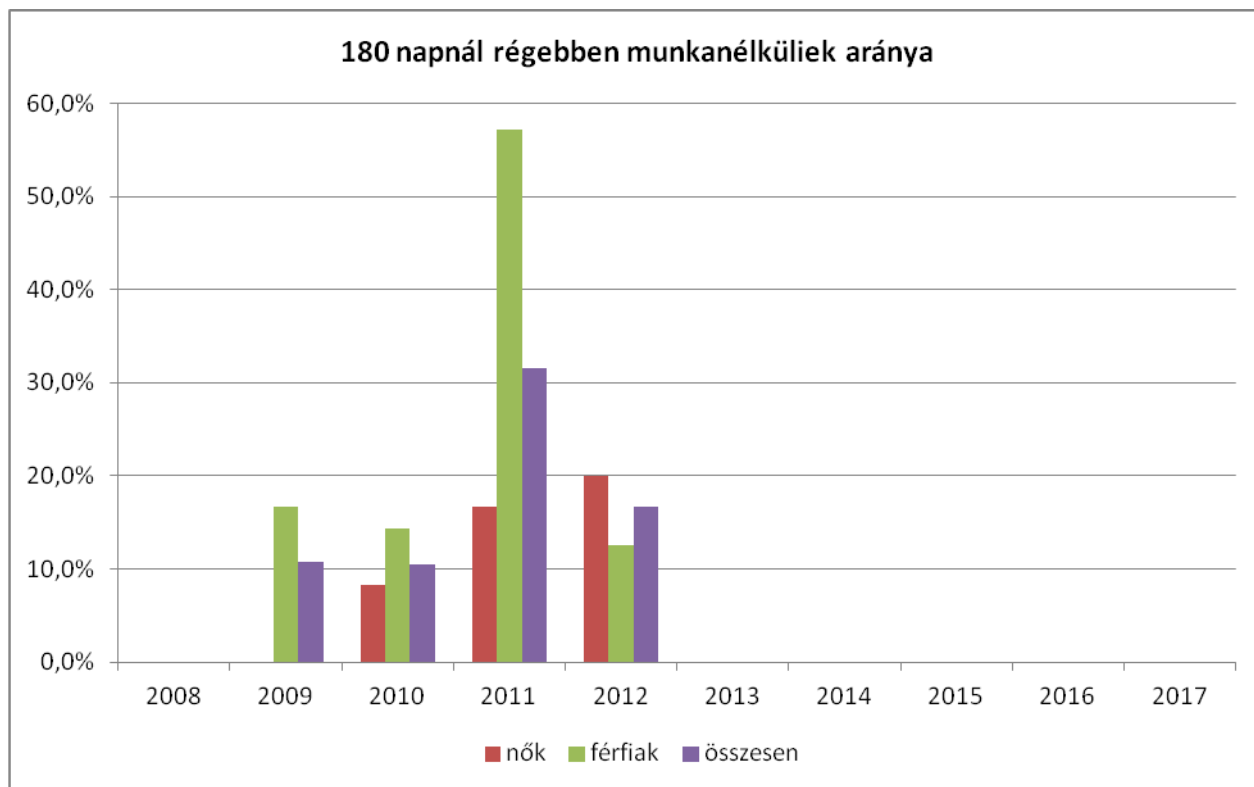

Az itt látható táblázat adatai a regisztrált munkanélküliek korcsoportos megoszlását mutatják, a diagram pedig az összes álláskeresők számát tükrözi. Látható, hogy 2008-2009 évben a 21-25 év közötti korosztályban, illetve az 51-55 év közötti korosztályban volt a legmagasabb az álláskeresők száma, míg 2010. évben a 36-40 év közötti korosztály munkanélküiségi rátája emelkedett ki. 2011. évben az egyes korosztályokban nyilvántartott munkanélküliek száma kiegyenlített, azonos szinten van. 2009. évtől összességében is csökkent a regisztrált munkanélküliek száma. Feltételezésünk szerint a nyilvántartott álláskeresők számának csökkenése nem egyenes következménye annak, hogy a településünkön élő munkanélküliek el tudtak helyezkedni a szabad munkaerő piacon. Többen közülük az álláskeresői ellátás lejártát követően, - abban az esetben, ha valamilyen okból nem váltak Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatásra jogosultakká -, megszüntették nyilvántartásukat is a területileg illetékes munkaügyi kirendeltségen. Ők egyszerűsített foglalkoztatás keretein belül dolgoznak, idénymunkából igyekeznek eltartani magukat és családjukat.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	7	7	14	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2009	10	18	28	0	3	3	0,0%	16,7%	10,7%
2010	12	7	19	1	1	2	8,3%	14,3%	10,5%
2011	12	7	19	2	4	6	16,7%	57,1%	31,6%
2012	10	8	18	2	1	3	20,0%	12,5%	16,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ez a táblázat a munkanélküliség és a tartós munkanélküliség évek alatt való elmélyülésének százalékos megoszlását mutatja.

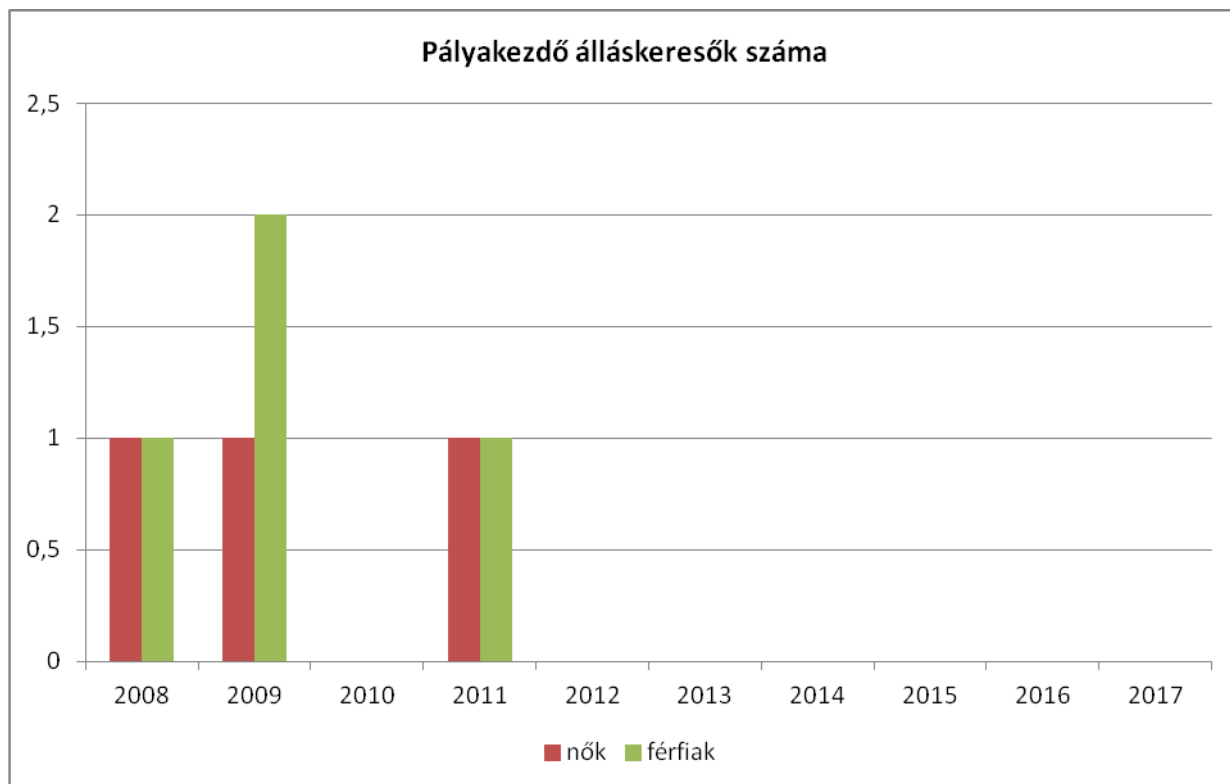
Kiugróan magas, 31,6 % volt az összes nyilvántartott munkanélkülieken belül a tartósan munkanélküliek aránya a 2011. évben.

2008 -2011 között a férfiaknál volt magasabb a tartósan munkanélküliek száma, 2012-ben viszont a nőknél emelkedett ez az arány.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	35	36	71	1	2,9%	1	2,8%	2	2,8%
2009	29	37	66	1	3,4%	2	5,4%	3	4,5%
2010	27	33	60	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2011	25	34	59	1	4,0%	1	2,9%	2	3,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma minimálisnak mondható. Ez az adat alátámasztja azt a feltevésünket, miszerint a munkalehetőségek hiányában sokan közülük a nagyobb városokba, külföldre költöznek a jobb munkalehetőségek reményében.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	498	258	240	373	176	197	125	25,1%	82	31,8%	43	17,9%
2011	n.a			n.a			n.a.	n.a.	n.a	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A KSH 2011. évi népszámlálási adatainak, a népesség iskolai végzettség szerinti megoszlásának alakulásáról szóló beszámolójából idézettek alapján Veszprém megye vonatkozásában az alábbiakat mondhatjuk el. Veszprém megye népességének iskolázottsági színvonala az elmúlt évtizedekben jelentősen nőtt. Emelkedett a középfokú és felsőfokú végzettségűek népességen belüli aránya, és egyre kevesebben vannak, akik alacsony végzettséggel sem rendelkeznek. Az iskolázatlan nők aránya 2001-ig minden népszámláláskor meghaladta a férfiakét, 2011-re ez a különbség a nemek között eltűnt. A 15 éves és idősebb népesség 27 százalékának legfeljebb általános iskolai 26 százalékának szakmai oklevéllel egybekötött középfokú, 28 százalékának érettségi bizonyítvány, 14 százalékának pedig felsőfokú volt a legmagasabb végzettsége. Mindössze 4,4 százaléknyan vannak, akik az általános iskolát sem végezték el.

Szembetűnők a korosztályi különbségek: a 75 éves és idősebbek között az általános iskolát végzettek aránya nem éri el a 70 százalékot, a 15-19 éveseknél ez az arány közel 97 százalék. A legidősebb korosztálynál jelentős a különbség a nemek között: a férfiak 83, a nők 63 százaléka rendelkezik alapfokú iskolai végzettséggel. 2011 októberében a 18 évesek és idősebbek 44 százaléka, közel 128 ezer fő jelölte meg iskolai végzettségének a középiskolai érettségi bizonyítványt. Az érettségizett nők 47 százalékot, a férfiak 41 százalékot képviseltek a megfelelő nemű és korú népességben.

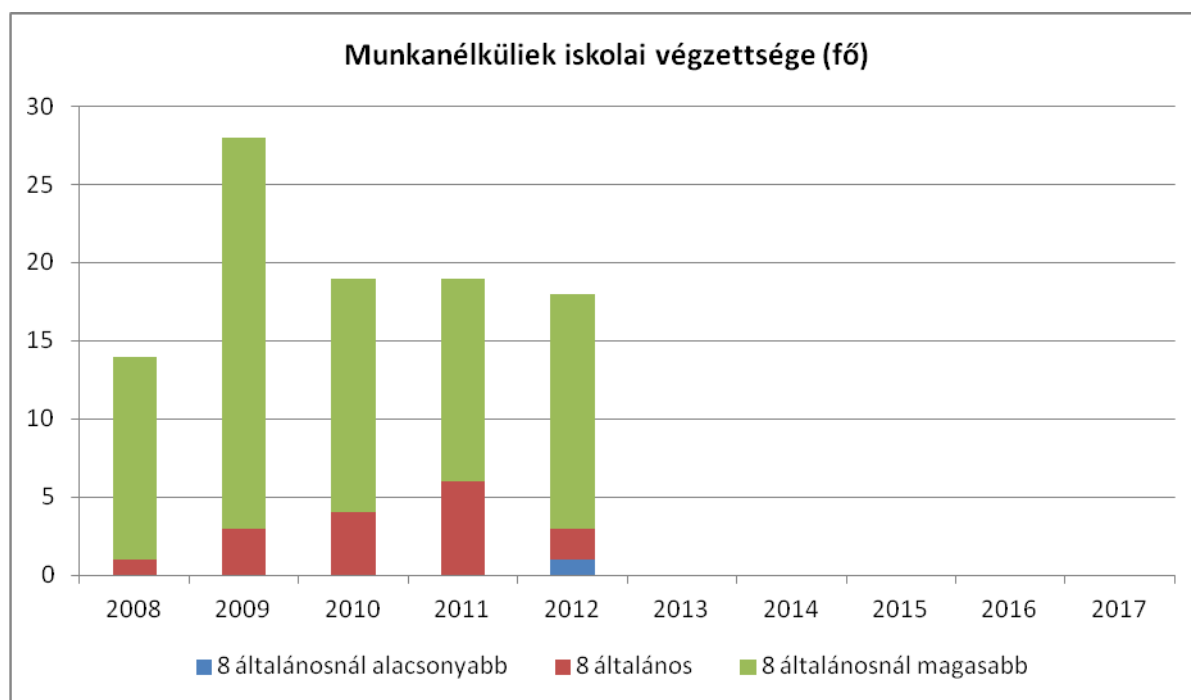
Veszprém megyében 80 ezren (közülük 51 ezren férfiak) rendelkeztek érettségit nem, de szakmai oklevelet adó középfokú iskolai végzettséggel. Az elmúlt ötven évben a felsőfokú végzettségűek száma megtízszereződött az ezredfordulót követően.

A települési adatokat tartalmazó táblázat a 2001 évi helyzetet mutatja. A fentiekben ismertetettre hivatkozva feltételezzük, hogy településünkön is hasonló módon változtak a lakosság iskolázottsági mutatói.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott állás- keresők száma össze- sen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál ala- acsonyabb végzett- ség		8 általános		8 általánosnál maga- sabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	14	0	0,0%	1	7,1%	13	92,9%
2009	28	0	0,0%	3	10,7%	25	89,3%
2010	19	0	0,0%	4	21,1%	15	78,9%
2011	19	0	0,0%	6	31,6%	13	68,4%
2012	18	1	5,6%	2	11,1%	15	83,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Itt is látható, hogy 2009 évben kiemelkedően magas a munkanélküliek száma, ez a gazdasági válság okozta munkahely megszűnéseknek tudható be. 2010-ben csökkent, 2011 évben stagnált, 2012—ben ismét csökkent a munkanélküliek száma. A számokból és a diagramból is látható, hogy az alacsony

iskolai végzettségűek nem szerepelnek a nyilvántartott munkanélküliek között – mindössze 2012 évben van erre adat – inkább a 8 általánosnál magasabb végzettségűek a munkanélküliek, vagy legalább is róluk tudtunk adatokat beszerezni.

3.2.7 és 3.2.8. táblázathoz nincs adat.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	3	1 %	1	3 %
2011	3	1 %	1	3 %
2012	5	1,5 %	2	6 %

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkoztatottak száma a vizsgált időszakban jelentősen nem változott. A közfoglalkoztatottak számából hozzávetőlegesen 20%-ot tesz ki a roma lakosság. Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktív munkaerő-piacra történő visszakerülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Településünkön a közfoglalkoztatási programok csökkentik a munkanélküliek számát, de jelentős jövedelemnövekedést nem eredményeznek. Ennek több oka van: a) az alulképzett, vagy nem versenyképes szakmával rendelkező emberek zöme beletörődött és alkalmazkodott a létminimum alatti életvitelbe. b) A szakmával rendelkező munkanélküliek még végzettségüknek megfelelő területen is alul vannak fizetve. c) A magasan kvalifikált képzettséggel rendelkezők a helyváltoztatási képtelenség valamint az alulfizettség közötti szakadékban vergődnek. Még rosszabb helyzetben vannak a pályakezdők, akik szakmai gyakorlat hiányában képtelenek a végzettségnek megfelelő elhelyezkedésre, s ha hozzátesszük azt, hogy gyermekvállalás előtt álló vagy kisgyermekes nők, akkor a felvevőpiac részükre be is zárult. Marad a közfoglalkoztatás állam által biztosított formája, ahol minimálbérért számára nem megfelelő szakmai munkát végez munkájának totális elismerése és pozitív értékelése nélkül.

A közfoglalkoztatottak folyamatos munkahelyi stressznek vannak kitéve, hiszen a foglalkoztatása határozott időre szól, melyet ismételt munkanélküliség követ. Ördögi kör ez, mely sem a foglalkoztatónak, sem a munkavállalónak nem jó!

Sajnos a döntés befolyásolja a meghatározott létszámkeret, mely évről évre csökkenő.

A táblázatból azonban nem derül ki, hogy mennyi időt töltenek munkával a foglalkoztatottak. Valójában csak néhány hónapot, mely nem jogosítja fel a magasabb összegű munkanélküli ellátásra, és ritkán ad lehetőséget arra, hogy az érintett a szabad munkaerő piacon el tudjon helyezkedni. Úgy érezzük, hogy e területen foglalkozni kell az érintettek mentális állapotával is. A tétlenség, haszontalanság érzése passzivitásba csap át, amelyből a talpra állás egyre nehezebb. Ezt a problémát kiemelten kell kezelnünk.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	27	3	2	78	2.724.000	2.157.000	0	0
2009	29	2	1	78	5.138.000	4.950.000	0	0
2010	28	2	1	77	6.799,000	6.120.000	0	0
2011	28	2	1	77	8,009,000	6.333.000	0	0
2012	30	2	1	77	7,465,000	6.094.000	0	0

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A táblázatból látható, hogy a településen a kiskereskedelmi és vendéglátó ipari egységek száma évek óta változatlan. Ugyanez jellemző a vállalkozásokra is. Bár a település lakosságszámahoz mérten magas a vállalkozások száma, ezek azonban leginkább kényszervállalkozások. Az állami szektorban foglalkoztatottak száma a település lakosságához viszonyítva magas, ez elsősorban a már korábban többször említett szociális intézményben foglalkoztatottaknak létszámának köszönhető. A foglalkoztatottak számának mintegy 50 %-a a helyi lakos.

A kivetett és befizetett iparűzési adónál - különösen 2011 és 2012 évben - jelentős eltérés mutatkozik. Ennek egyik oka, hogy a vállalkozások a nehéz gazdasági helyzetben nem tudják hozni az előre prognosztizált bevételt, másrészt az adófizetési morál is sokat romlott és sajnos behajtási eljárásaink sem vezettek eredményre. 2010 évben egy vállalkozás ellen csődeljárás kezdődött, mely most zárult le, a vállalkozás jelentő adóhátralékot halmozott fel, melyet a felszámolás befejezésével törölnünk kell behajthatatlanság címén.

Bár összességében a településen kivetett adó jelentősen emelkedett 2009 óta, ez csupán egyetlen újonnan létrejött vállalkozásnak – 1 db szélkerék üzemel a községben – köszönhető. Itt viszont nincs foglalkoztatott személy, tehát a beruházás nem növelte a foglalkoztatási esélyeket.

Foglalkoztatási programok a községben nincsenek, beruházások száma szinte nulla, munkahelyet teremtő beruházás az elmúlt időszakban nem volt.

3.2.11 számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés helyi potenciálja- közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járat- párok száma munka-napokon	átlagos utazá- si idő autó- busszal
Legközelebbi centrum	8 perc	11	15 perc
Megye- székhely	50 perc	10	1,2 óra

Forrás: helyi autóbusz társaság, önkormányzat adatai

A táblázatból töröltük a főváros megközelíthetőségére vonatkozó adatokat, mivel a településen nem jellemző a fővárosi foglalkoztatottság.

A tömegközlekedés megfelelő, a legközelebbi centrum Pápa nagyon közel van a településhez és az autóbuszjáratok száma, időbeosztása is megfelelő. Néhány éve az éjszakai műszakban járók utaztatása okozott gondot, mivel az esti járatot törölték és több órával korábban kellett az éjszakai műszakra járóknak beutazni. Önkormányzati közreműködéssel ez a probléma megoldódott, az este 9 órakor induló járatot visszaállították.

A járatok indulási ideje is alkalmazkodik a munkaidők, műszakok végéhez, így a várakozási idő minimális.

A községben nincs kerékpárút, csupán néhányan közlekednek kerékpárral a városba, vagy a sport miatt, illetve a szegény réteg egy része a magas utazási költségek miatt. A községben vasútállomás nincs. Néhányan Győrbe járnak dolgozni, de inkább személygépkocsival közlekednek, adott esetben többen utaznak egy gépkocsival, így az utazási költség nem megterhelő. A nagyobb győri vállalkozások pedig Pápáról ún. munkásjáratokkal megoldják a dolgozók utaztatását.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Az önálló egzisztencia megteremtése, illetve ennek nehézsége főképp a fiatal felnőttek esetében vált kardinális kérdéssé. Ők az a korcsoport, akik egyre később állnak munkába, melynek következtében csökken a tervezhető karrier-útvonalak stabilitása, ugyanakkor későbbre tolódik az az átlagéletkor, amikor családot alapítanak, vagy saját lakást vásárolnak. Ennek következtében a társadalomtudományokban megjelent egy új fogalom a posztadolencia. Ez egy olyan-a fiatalkor és a felnőttkor közé beékelődő- életszakaszra utal, amelybe azok tartoznak, akik „a felnőtté válás legtöbb pszichológiai kritériumának megfelelnek, de nem elégítik ki a szociológiai követelményeket”, azaz a szükséges gazdasági alapok nélkül lépik át a felnőttkor küszöbét.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	<i>nincs</i>	0
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>van</i>	Vállalkozóvá válás támogatása:TÁMOP 1.1.2, pályakezdők munkatapasztalat szerzésének támogatása; közfoglalkoztatás
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	<i>nincs</i>	0
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>van</i>	Első munkahely garancia program; képzés; munkahelyvédelmi akcióterv

Forrás: Munkaügyi Központ adatszolgáltatása

A táblázat adataiból látható, hogy a településen nincsenek foglalkoztatást segítő, megkönnyítő programok. Pápa közelsége miatt azonban az itt élők igénybe tudják venni a munkaügyi hivatal segítségét. Sajnos egyre kevesebben élnek ezzel a lehetőséggel, elsősorban a kudarcélmények miatt. Nincs előttük pozitív példa, hogy az átképzések után sikerülne, munkahelyet találni mely által életkörülményeik javulhatnának. Tapasztalatunk az, hogy ezek a képzési programok csupán átmeneti megoldást jelentenek, tekintettel arra, hogy a képzések időtartama alatt a résztvevők keresetpótló juttatásra és utazási költségtérítésre válnak jogosultakká. Ez az összeg mindenképpen magasabb, mint a Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatás összege.

Az önkormányzat e programok szervezését, lebonyolítását anyagi helyzete és szakember hiányában sem tudja felvállalni.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>nincs</i>	<i>0</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Angol alap- és középfok, logisztikai ügyintéző, német alap- és középfok, szociális gondozó és ápoló, tehergépkocsi vezető, autóbusz-vezető, rakodó- és szállítógépkezelő, fröccsöntőgép-kezelő, targoncavezető, CNC forgácsoló, szerkezetlakatos, szobafestő, ruházati elő, élelmiszer-és vegyiárú eladó, gyakorló ápoló, karbantartó csőszere-lő, pék, bolti pénztáros, parkgondozó, panzi-ós, falusi vendéglátós, mezőgazdasági vonta-tó vezető, betanított varrómunkás</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szol-gáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	<i>0</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szol-gáltatások a vonzásköz-pontban</i>	<i>van</i>	<i>munkatanácsadás, pályatanácsadás, mento-ri segítségnyújtás, információnyúj-tás, pszichológiai tanácsadás, rehabilitációs tanácsadás</i>
<i>Helyi foglalkoztatási prog-ramok a településen</i>	<i>nincs</i>	<i>0</i>
<i>Helyi foglalkoztatási prog-ramok a vonzásközpontban</i>	<i>nincs</i>	<i>0</i>

Forrás: Munkaügyi Központ adatszolgáltatás

Fenti táblázatból is látható, hogy a felnőttképzés kizárólag központilag megoldott.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Forrás: helyi adatgyűjtés

A második legnagyobb létszámú hazai nemzetiség Veszprém megyében a cigányság. 5,3 ezer fő vallotta, hogy a cigány nemzetiséghez tartozik, ez több mint kétszerese 2001. évi létszámuknak. Arányuk a megyében élő hazai nemzetiségek körében így 24 százalékról 29 százalékra emelkedett, jelenleg Veszprém megye népességének 1,5 százalékát adják, szemben a 2001. évi 0,7 százalékkal.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	1	2
2009	2	2
2010	1	2
2011	2	2
2012	2	1

Forrás: helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiban szerepelnek a közfoglalkoztatás keretében alkalmazottak, valamint a romák/cigányok vonatkozásában az állandó alkalmazottak is. Általában a tavasztól ősziig tartó időszakban igyekszünk közcélú foglalkoztatás keretében foglalkoztatni a mélyszegénységben élőket elsősorban parkgondozás, fűnyírás, takarítási munkák, közterületek rendezése területén. A cigányok esetében 1 fő közalkalmazottként került foglalkoztatásra, már hosszú ideje.

De próbálunk segíteni azzal is a munkanélkülieken, hogy ha információt kapunk munkalehetőségről, közvetlenül tájékoztatjuk az általunk ismert érintetteket.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk adatokkal a fenti területre vonatkozóan, a településen nem tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A települési önkormányzat szociális rászorultság esetén - a szociális alapellátás keretében - a jogosult számára időskorúak járadékát, rendszeres szociális segélyt, lakásfenntartási támogatást, ápolási díjat,

átmeneti segílyt állapít meg e törvényben, valamint az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások). 2013. január 1-től az időskorúak járadéka a járási hivatalok hatáskörébe került, illetve az ápolási díj megállapítása is, méltányosság kivételével.

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Minden települési önkormányzatnak kötelező szolgáltatása az étkeztetés és a házi segítségnyújtás. Önkormányzatunk a településen lévő, saját tulajdonú, de bérbe adott konyháján biztosítja a gyermekek intézményi étkeztetését, a szociális étkezést. A házi segítségnyújtást a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulásán keresztül biztosítja az önkormányzat. Ez nemcsak a rászorulókat ellátja, hanem jelenleg 1 fő helyi lakosnak is munkalehetőséget biztosít, aki a településen ellátja a házi segítségnyújtási tevékenységet.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulókat részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közé falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás tartozik.

A települési önkormányzat az alapellátás keretében szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés keretén belül gondoskodik a rászoruló családok és betegek, az időskorúak, a fogyatékos személyek, a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek ellátásának megszervezéséről.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv.

Munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások

13/A. §55 (1) Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény a munkahelykérését, a munkához, valamint megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartását szolgáltatások nyújtásával is elősegíti.

(2) A munkaerőpiaci szolgáltatások formái a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

(3) Az állami foglalkoztatási szerv a (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott munkaerőpiaci szolgáltatást a (4) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott feltételekkel az alábbiak szerint biztosítja:

- a) pályázati eljárás eredményeként támogatást nyújt, vagy
- b) a 41. § (3)–(4) bekezdése szerinti uniós források bevonásával megvalósuló programok esetében a 2011. évi CVIII. törvény rendelkezései alapján, közbeszerzési eljárás keretében vásárol.

Képzések elősegítése

14. § (1) Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- a) aki álláskereső,
- b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanuló, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresési járadékra és álláskeresési segélyre nem szerzett jogosultságot,
- c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,

- d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,
 - e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
 - f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
 - g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és
- a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
 - b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

(4) Képzési támogatásként

- a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b) pontban foglaltak kivételével
 - aa) keresetkiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint
 - ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;
 - b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.
- 14/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérelme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy
- a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást nyújt álláskeresők számára a munkaerőigényben meghatározott munkakör betöltéséhez szükséges, állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képesítés megszerzésére irányuló képzésben (betanító képzésben), valamint a közúti közlekedés C, D és E járműkategóriájára érvényes vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez,
 - b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások

16. § (1) A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékának, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékának megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó
- a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és
 - b) a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és
 - c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.
- (3)⁸⁷ Ha a munkaadó a szövetkezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékáig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja

a hátrányos helyzetű személy továbbfoglalkoztatását legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékának megfelelő időtartamra.

(4)88 A (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a továbbfoglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresői járadék

A törvény 25. §-ának rendelkezései:

„(1) Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,

d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha

b) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,

c) a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,

d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,

e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

(3) A megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére

a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül, tizenévesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 128. § és 130. §], valamint

b) közeli hozzátartozó ápolása [Mt. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá

d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.

(5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

(6) Az álláskeresői járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését vagy megszüntetését követően megállapított álláskeresői járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.”

Álláskeresői járadék mértékét a 26. § taglalja:

„(1) Az álláskeresői járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott

munkaerő-piaci járulék alapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

(2) Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresői járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járulékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerint kiszámítani.

(3) Megelőző négy naptári negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy naptári negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járulékalapja, akkor az álláskeresői járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

(4) Az egy napra járó álláskeresői járadék számításának alapja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott összeg harmincad része.

(5) Az álláskeresői járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

(7) A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendeletek hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetet az (1) bekezdésben meghatározott járulékalapként kell figyelembe venni.

(8) A 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.”

Nyugdíj előtti álláskeresői segély: Szabályait a 30. § rendelkezései tartalmazzák:

„30. § (1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt (a továbbiakban: álláskeresői segély) kell megállapítani, ha

a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)–d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és

b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot,

c) az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és

d) rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és,

e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

(2) Az álláskeresői segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százalékának alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. § (1) bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresői segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresői segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.

(3) Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósíthat.”

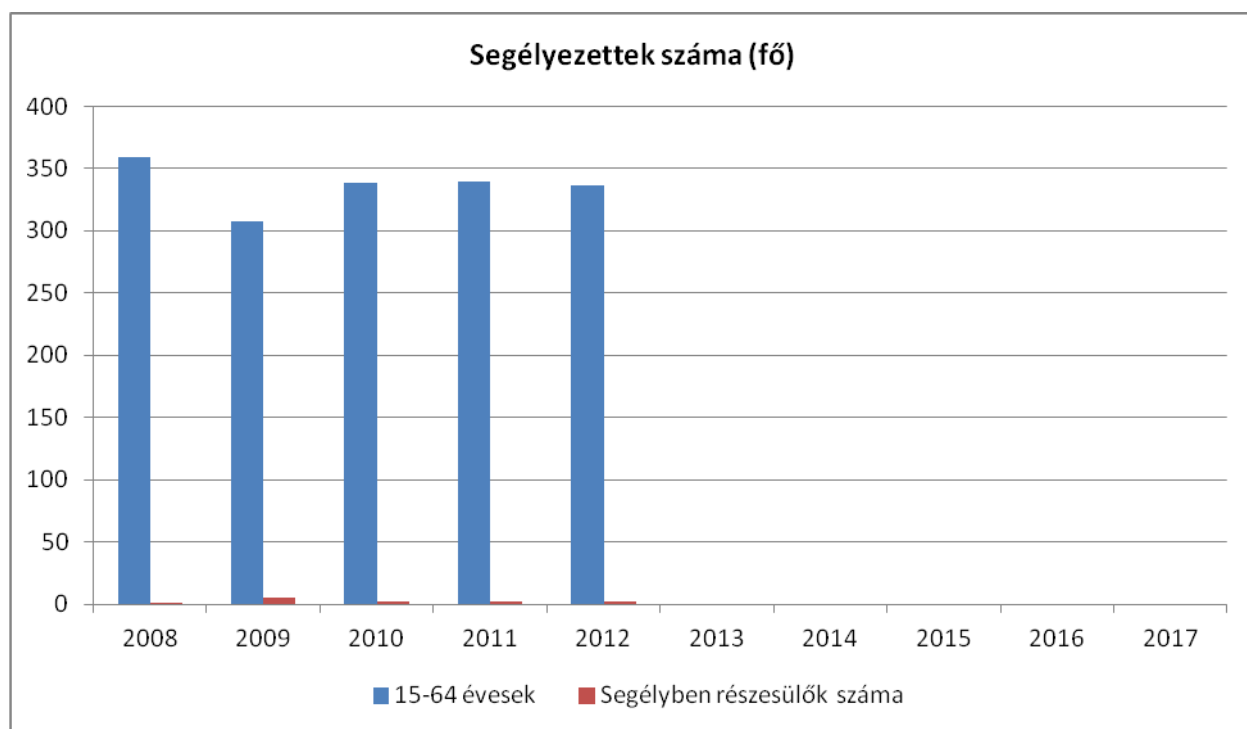
Költségtérítés

32. § Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételével felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma		segélyben részesülők fő		segélyben részesülők %	
	Pápakovácsi	Pápai Kistérség	Pápakovácsi	Pápai Kistérség	Pápakovácsi	Pápai Kistérség
2008	359	42061	1	250	0,3%	0,6%
2009	308	52890	5	550	1,6%	1 %
2010	339	41693	2	394	0,6%	0,9 %
2011	340	41552	2	71	0,6%	0,2 %
2012	336	n.a	2	n.a	0,6%	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adataiban az aktív korú lakónépesség számát viszonyítjuk a segélyben részesülők számához. 2009 éven volt legmagasabb ez az arányszám, ezután csökkent és jelenleg stagnál. Nem éri el az aktív korú népesség 1 %-át, tehát nem kiemelkedően jelentős. Kistérségi adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy míg a kistérségben 2011 évben jelentősen csökkent a segélyben részesülők aránya, nálunk az előző évek szintjén maradt, meghaladja a kistérségi átlagot. Annak ellenére szinten maradt az arány, hogy 2011 évben módosult az álláskeresői ellátások rendszere.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	14	7	50,0%
2009	28	8	28,6%
2010	19	3	15,8%
2011	19	1	5,3%
2012	18	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

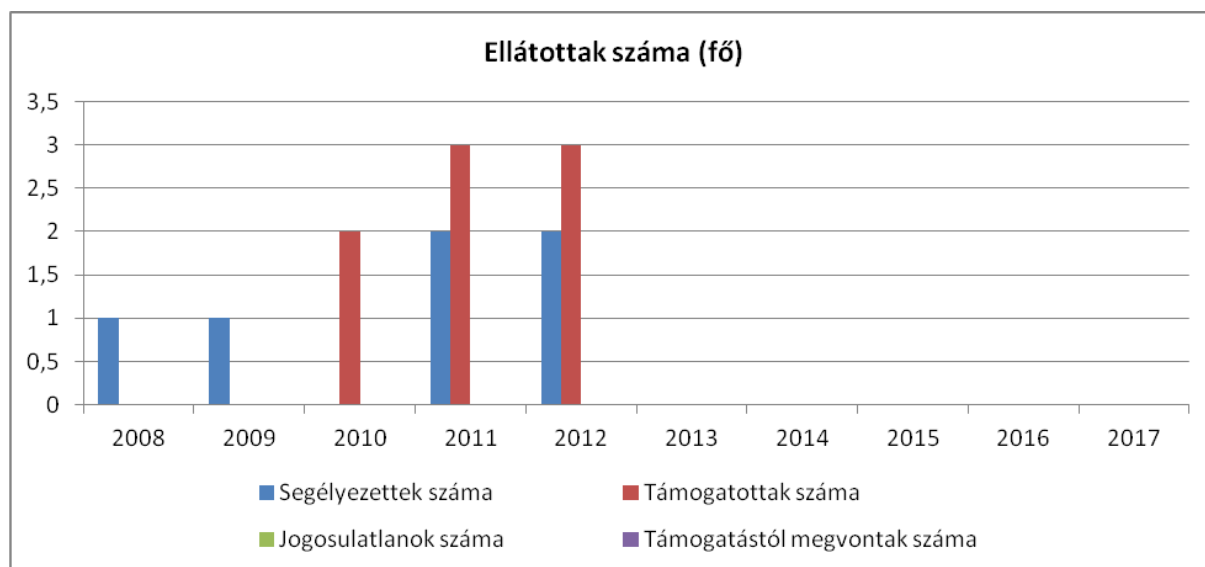

A nyilvántartott álláskeresőkből járadékra jogosultak száma évről-évre csökkent, míg 2008-ban 50 %, 2012 évben 0 %. Természetesen ennek oka, hogy az ellátásra a munkanélküli csak 3 hónapig jogosult. Ugyanakkor a nyilvántartott álláskeresők száma – a 2009-es kiugrást nem számítva – nem csökkent lényegesen, sőt stagnál. Tapasztalatunk szerint azok maradnak nyilvántartott álláskereső, akik jogosultságot szereznek Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatásra. Az ő esetükben a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel történő együttműködés a folyósítás alapfeltétele. Abban az esetben, ha az érintett többszöri írásban történő felszólítás ellenére sem jelenik meg a kirendeltségen a számára előírt időpontban, és távolmaradását igazolni nem tudja, a támogatás megvonása, mint szankció megtörténik.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	1	0,2	0	0	0	0
2009	1	0,1	0	0	0	0
2010	0	0	2	1	0	0
2011	2	0,5	3	1,6	0	0
2012	2	0,5	3	1,7	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 33. §(1) bekezdése az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

A táblázat adatait elemezve megállapítható, hogy az aktív korúak ellátásban részesülők száma folyamatosan emelkedik. Ez az emelkedés azonban nem számottevő. Olyan személy, akinek ellátását azon okból kellett megvonni, hogy a kötelező 30 napot nem dolgozta le, nem volt

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

e) lakhatást segítő támogatások

f) eladósodottság

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen az önkormányzat három bérlakással rendelkezik. Szociális lakhatás nincs, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok sincsenek.

Lakhatást segítő támogatásoknál a lakásfenntartási támogatást biztosítjuk pénzbeli, vagy természetbeni (előrefizetős mérők feltöltése, adósságrendezés) formában.

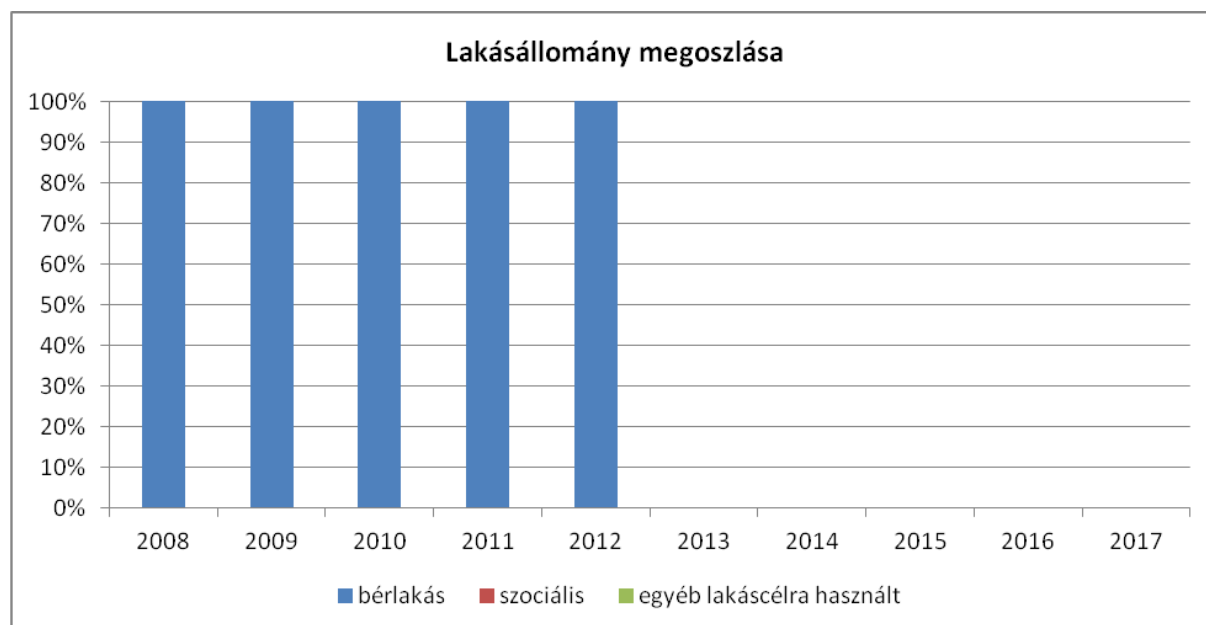
Az eladósodottságra vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

A lakhatás egyéb jellemzői: két lakott külterület tartozik a településhez: Gyulamajor, ahol jelenleg 3 család él, víz-villanyszolgáltatás biztosított, hulladékelszállítás megoldott, pormentes út vezet a lakásokhoz a fő útról, saját autóbusz megállóhellyel rendelkezik, bár a megállóban nem minden erre közlekedő autóbusznak van megállója. A közszolgáltatásokhoz a faluban jutnak hozzá. A major kb. Pápakovácsi és Pápa között, a két településtől egyenlő távolságra van. A másik külterületi lakott hely Attya puszta, a falutól mintegy 1,5 km-re helyezkedik el. Kiépített pormentes úttal összekötött, a lakások a területen szétszórtan helyezkednek el. Víz- villany és hulladékelszállítás megoldott, a szennyvízelvezetést nem sikerült itt megvalósítani a falu csatornahálózatának kiépítése során. Öt állandóan lakott lakóház van, illetve itt van az idősek otthona. A területen élő családok vállalkozók, valamennyien személygépkocsival közlekednek, így nem okoz gondot a közlekedés, igényeik szerint hozzáférnek a közszolgáltatásokhoz.

3.4.1. számú táblázat – Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	186	0	3	0	0	0	0	0
2009	187	0	3	0	0	0	0	0
2010	187	0	3	0	0	0	0	0
2011	187	0	3	0	0	0	0	0
2012	187	0	3	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

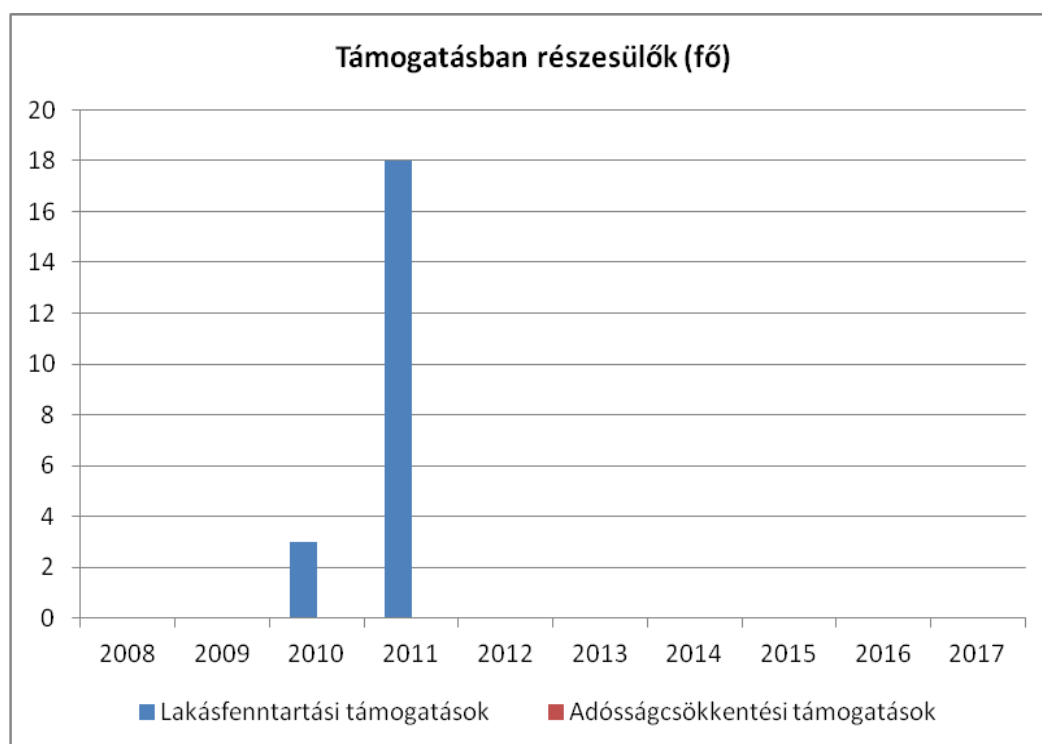

A lakásállomány évek óta változatlan, nem épülnek új lakások. A községben van néhány eladósodott lakos, akiknek a deviza alapú hitel törlesztése gondot okozott, de árverezésről, a családok teljes ellehetetlenüléséről nincs tudomásunk.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatás- ban részesítettek száma	adósságcsökkentési támo- gatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	3	0
2011	18	0
2012	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 38. § (1) A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasz-nálat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi köl-csön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatást 2010 évtől kezdődően vették igénybe a település lakosai, azóta az igénylők és jogosultak száma évről-évre nő. A 2011 évi jogosultak számának kiemelkedő növekedése a jogszabályváltozással is magyarázható, a jogosultságnál figyelembe vehető egy fogyasztási egységre

jutó jövedelemhatár jelentősen emelkedett, 42750 Ft-ról 71250 Ft lett a jogosultsági határ. Ugyanakkor a támogatási összegek jelentősen csökkentek.

Sajnos sok esetben a súlyos megélhetési gondokkal küszködő családok a közüzemi számlákat sem tudják fizetni, mert a bevételük a napi megélhetésükre is csak szűkösen – vagy egyáltalán nem – elég. Ezen segít az a lehetőség, hogy a lakásfenntartási támogatást az önkormányzat nem közvetlenül a kérelmező részére fizeti ki, hanem a feltöltős áram- vagy gáz (ami ritka, nálunk gáz nincs is) mérő feltöltésére utalja a szolgáltatóhoz. Ezzel legalább a villamos áram biztosított a családoknak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Pápakovácsiban háziorvosi ellátás, védőnői ellátás működik, a település Pápán rendelő fogorvosi körzethez tartozik.

A községben egy háziorvosi körzet működik, a körzethez tartozik még 3 település: Kup, Ganna és Döbrönte községek.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

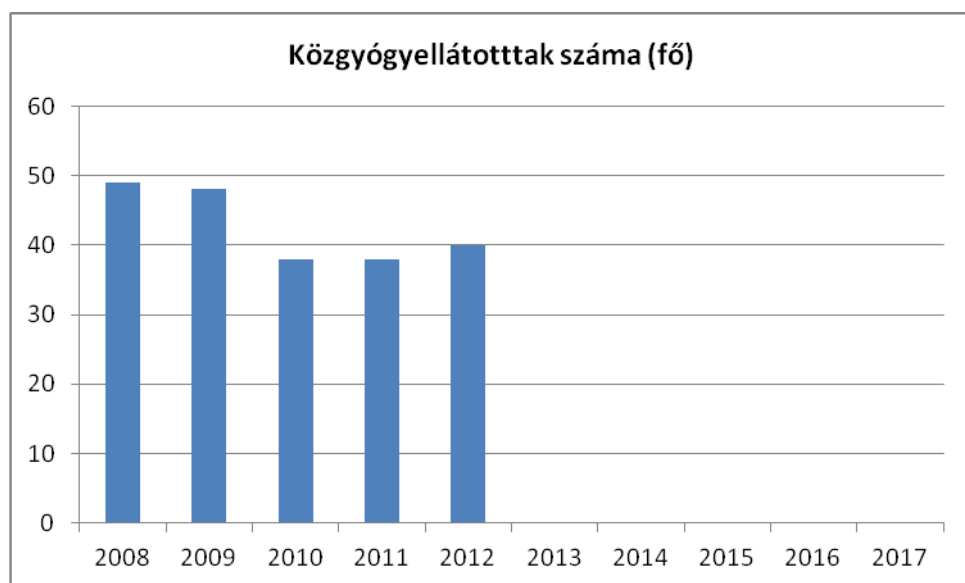
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	49
2009	48
2010	38
2011	38
2012	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fontos mutatója az egészségügyi ellátásnak a közgyógyellátásra jogosultak száma is.

Három jogcímen szerezhethet valaki jogosultságot az ellátásra: alanyi, normatív és méltányosság címén.

Az alanyi jogosultság elsősorban a jogosult egészségi állapotától függ, míg a másik két jogcímnél a jövedelmi viszonyok is befolyásoló tényezők. A község lakosságszámahoz viszonyítva kiemelkedően magas a jogosultak száma, azonban itt is figyelembe kell venni, hogy ennek nagyobb része az idősek otthonának lakói közül került ki, a többség alanyi jogon jogosult az ellátásra.

2013 évtől már csak a méltányosság jogcímén jogosultak részére állapítunk meg közgyógyellátást, az alanyi és normatív jogcím járási hivatalok hatáskörébe került.

Itt említem meg, hogy a méltányosság jogcímén megállapított jogosultak után az éves gyógyszerkeret 30 %-át az önkormányzat köteles megfizetni az egészségpénztár felé. Ez Pápakovácsiban jelentős, ugyanis az idősek otthonában nagyon sok alacsony jövedelmű, de egészségi állapota miatt nem rokkant személy részére kerül megállapításra a jogosultság.

3.6.3. Ápolási díjban részesítettek

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

2008 évtől nem történt megállapítás, a táblázat nemleges.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A községben minden évben megszervezésre kerül a tüdőszűrés, de sajnos egyre kevesebb a szűrésen megjelenő személy.

Kétévente a 45 év feletti nők mammográfiás szűrését is támogatjuk, a Veszprémben lévő szűréshez autóbust bérel az önkormányzat.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az óvodában, iskolában tanuló gyerekek számára az oktatási intézmény rendszeresen biztosítja az általános egészségügyi, védőnői és fogászati szűréseket. Az általános iskolai és középiskolai egészségnevelési programok nagy hangsúlyt fektetnek a káros függőségekhez vezető szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás, helytelen táplálkozás), kialakulásának megelőzésében. A prevenció és szűrőprogramokban a lakosság részvétele, érdeklődése nem kielégítő, az érdeklődés felkeltése szükséges.

A gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését észlelő- és jelzőrendszerrel működtet, koordinál.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Önkormányzatunk saját – bérbe adott konyhájáról biztosítja az óvodások, általános iskolások és a szociális étkezők étkeztetését. Önkormányzat diétás étkeztetést nem tud biztosítani.

Nemrégiben Menzaprogramot indított az ÁNTSZ Dél-alföldi Regionális Intézete és a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség. A programhoz történő csatlakozás egyelőre önkéntes, az egész országból lehetséges. A jelentkezőktől elvárt hozzáállás: elkötelezettség az egészséges táplálkozás és a közétkeztetés megújítása iránt, valamint aktív részvétel egy korszerű gyermekétkeztetés kialakításában. A program célja az is, hogy felmérésre kerüljön, hogy a jelenlegi közétkeztetésre fordított normatív támogatás mennyiben elégséges egy egészséges étrend kialakítására, és ennek tükrében, ha szükséges, változtatásokat javasoljon a döntéshozóknak.

2009-ben az OÉTI és az ÁNTSZ együttműködve országosan felmérte az óvodai közétkeztetés helyzetét. A helyi adatok értékelése után a Dél-alföldi Régióban a kedvezőtlen eredmények alapján a közétkeztetés minőségi javításáért működőképes és hatékony stratégia kidolgozása történt meg. Az ÁNTSZ Dél-alföldi Regionális Intézete és a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség egyedülálló partnerkapcsolatot alakított ki. Az együttműködés lehetőséget ad a közétkeztetés területén az egészségügyi szükségletek teljesítésének és a magas színvonalú szakmai háttér megteremtésének kialakítására. Cél: az egészségesebb, korszerű táplálkozás kialakítása, a közétkeztetés megújítása, melynek egyértelmű nyertese egy egészségesen táplálkozó, étkezési kultúrával rendelkező felnövő generáció, azonban e téren még nagyon sok a tennivaló, és sajnos a gazdasági helyzet sem segíti elő ennek kialakítását.

Ennek érdekében el kell érni az eddig nem megfelelő gyakorisággal használt nyersanyagok, pl. hal, gyümölcs, minőségi tejtermékek, teljes kiőrlésű pékáruk szélesebb körű alkalmazását, az étlapok megújítását. A közétkeztetésbe a helyi szállítók, helyi őstermelők termékeit, valamint a bio élelmiszereket szélesebb körben be kell vonni.

2013. augusztusban lejár a jelenlegi bérlő szerződése, a közbeszerzést kiírtuk, a kiírásban szerepelnek a fenti szempontok szerinti étkezés biztosítása.

- e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünk lakónak kortól és nemtől etnikai hovatartozástól függetlenül lehetőségük van mozgásigényük kielégítésére. A 3-6 éves korú gyerekek számára szervezett formában, a helyi óvodában, csoportos sportfoglalkozások vannak.

Kötetlen formában az óvoda udvarán, illetve az óvodával szomszédos, 2010-ben kialakított játszótéren található játékok is ezt a célt szolgálják.

A faluban működő sportegyesület inkább az iskola keretein belül tevékenykedik, a 14 év alatti korosztályra épít, iskolai, körzeti sportversenyeket szerveznek.

Kötetlen formában az iskola udvarán található aszfaltos sportpályáján mozoghatnak a gyermekek, de a sportpálya iskolai tanítási időn kívül felnőttek számára is igénybe vehető.

Bár rendelkezik füves sportpályával is a település, azonban évek óta nem használják, az ott lévő sportöltöző is rossz állapotban van. Szükség lenne pályázati forrásból a felújítására.

Az iskola területén van egy sportcsarnok, melyet felnőttek is igénybe vehetnek, minimális a térítési díj ellenében.

Fentiek alapján elmondható, hogy a községben a sportolásra lehetőséget biztosító infrastruktúra részben biztosított.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a lakók családsegítés, gyermekvédelmi szolgálat, házi segítségnyújtás szociális szolgáltatásokhoz férhetnek hozzá, valamennyi ellátást a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása útján biztosítjuk.

Korábban kb. 2009-ig volt jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is, szintén a Társulás útján, azonban a szolgáltató megszűnt, a szolgáltatást biztosító másik szervezet pedig csak térítési díj fizetése ellenében biztosította volna a szolgáltatást, így az megszűnt.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság előtt az önkormányzat ellen még nem folyt eljárás.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A gyermeket nevelő családok minden év augusztusban un. beiskolázási támogatást kapnak, jövedelemtől függetlenül az önkormányzat saját költségvetése terhére. A támogatásban részesülnek az óvodás, általános és középiskolás és felsőfokú nappali tagozaton tanuló gyermekek szülei is.

A normatív jogcímen étkezési támogatásban nem részesülő gyermekek étkezéséhez szintén támogatást nyújt az önkormányzat, az 1-2 gyermeket nevelők részére a térítési díj 50 %-át, a 3 és több gyermeket nevelők részére az 50 %-os normatív támogatáson kívül 15 % kedvezményt biztosít.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban néhány család részesül évente.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

- óvoda
- iskola
- könyvtár

- nyugdíjasklub
- énekkar

A közösségi életnek általában az önkormányzat tárgyaló terme ad teret, legtöbb összejövétel itt történik. Itt működik a nyugdíjasklub is, havonta egy alkalommal.

Az önkormányzat évente egy alkalommal falunapot, gyermeknapot, nyugdíjas találkozót is szervez, ennek helyszíne az iskolánál lévő ún. többcélú épület, sportcsarnok, illetve a kastélykert.

A községben nincs kultúrház, a sportcsarnok e célra használt helyisége viszont nagy és magas, ezért a rendezvények hangosítása mindig gondot okoz, nem megfelelő. Sajnos nincs is az önkormányzatnak kultúrház kialakítására alkalmas épülete.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A községben nagyon kevés roma él, a családok beilleszkedtek a falu életébe, konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A családsegítő szolgáltatón keresztül évente 2 alkalommal kerül sor ingyenes élelmiszer segélycsomag kiosztására a rászoruló családok részére, ezen kívül ruhaadományokat is biztosítanak a rászoruló családoknak.

Önkéntes munka nagyon minimális, 1-2 vállalkozó végez térítés nélkül munkát az önkormányzat részére.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Súlyos megélhetési gondok	ruhabörze, használcikk börze szervezése
Nehezen találnak munkát	Munkalehetőségekről rendszeres közvetlen tájékoztatás az érintetteknek

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekszegénységet több ok miatt is fontos megvizsgálni. Egyrészt a gyermekkori nélkülözés kedvezőtlenül befolyásolja a gyermek fejlődését, jövőjét. Másrészt a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások igénybevételére az esetek egy részében éppen a családok kedvezőtlen anyagi helyzete miatt kerül sor. Darvas és Tausz (2000) hangsúlyozza, hogy a gyermekek a szegénység szempontjából is speciális helyzetben vannak. Nincs idejük jobb időkre várni. A gyermekkori nélkülözés és depriváció következményei egész életpályájukat meghatározzák. A rossz egészségi állapot, a gyenge iskolai telje-

sítmény, a tanulási-, magatartási,-és beilleszkedési zavarok, az iskolai lemorzsolódás a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából kedvezőtlen előjelek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A településen élő gyermekekre vonatkozó adatok.

Állandó népesség	596 fő
0-14 éves korosztály	77 fő
15-18 éves korosztály	26 fő

A településen a 18 év alattiak aránya 17,3 % (103 fő) az összlakossághoz képest. A 0-14 éves korosztály 13 %. Ha azonban a település lakosságszámánál nem vesszük figyelembe a 112 férőhelyes idősek otthonának lakóit, akkor az arány a 18 év alattiaknál már 21 %, ami a lakosság 1/5-e. Ez a mutató ad realisabb képet az arányokról, hisz a szociális intézményben nem családmódelben élnek, itt kizárólag 18 év felettiak vannak.

A 18 év feletti, de még nappali tanulmányokat folytatókkal kapcsolatban nem rendelkezünk adatokkal.

Sajnos a gyermeklétszám csökkenő tendenciát mutat a településen, ma már egyre gyakoribb az egy gyermekes családmódel, általánosságban 2 gyermeket nevelnek, a 3 és több gyermekes száma nem kiemelkedő a településen. Ismerve a településen élő családokat megállapítható, hogy általában a rosszabb családi körülmények között élőknel van 3-nál több gyermek, persze erre ellenpélda is van a községben.

A településen nincs ifjúsági klub, nincs a fiatalok számára a szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges helyiség. Már többször foglalkozott a kérdéssel az önkormányzat képviselő-testülete. Pályázati forrásból önkormányzati épületben szükség lenne egy klubhelyiségre.

A gyermekeket érintő jogszabályok általános ismertetése:

Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségre káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az

által ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, az illetékes hatóság

a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat – Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

A táblázat adatai nemlegések

A jegyző -2013. január 1-től a járási hivatal gyámhivatala - védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Településünkön a vizsgált időszakban nem volt védelembevétel, illetve veszélyeztetett kiskorú sem. A problémákat a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai alapellátás keretén belül meg tudták oldani.

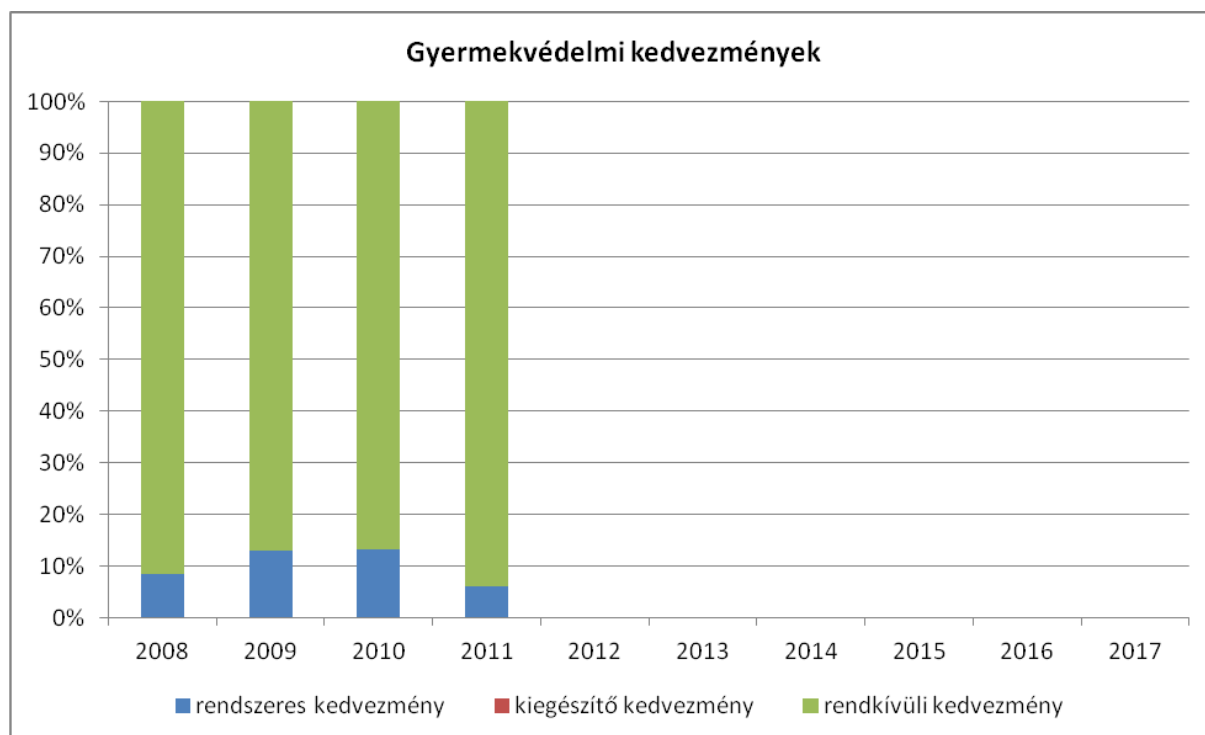
- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény. 2012. novembertől e támogatást már Erzsébet utalvány formájában kapják a családok.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	7	0	0	0	77
2009	12	0	0	0	81
2010	12	0	0	0	79
2011	5	0	0	0	76
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A vizsgált időszakban 2008 évben alacsonyabb, 2009-2010 évben magasabb volt a jogosultak száma, majd 2011 évben ismét csökkent. Oka, hogy a korábban kedvezményben részesülő családok gyermekei befejezték a tanulmányokat, újabb családok nem kerültek be a rendszerbe.

A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülők magas számát az indokolja, hogy a családok részére az önkormányzat az iskolai, óvodai étkezéshez támogatást nyújt, s a támogatás e jogcímen kerül kifizetésre.

d) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Településünkön valamennyi gyermeket nevelő család részesül beiskolázási vagy étkeztetési támogatásban.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	7	41	38	89	0	0
2009	12	43	41	95	0	0
2010	10	40	40	86	0	0
2011	6	38	30	90	0	0
2012	10	41	39	81	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik.

Az iskolai étkeztetések támogatása fokozatosan emelkedett, ma már a 8. osztályig bezárólag ingyenes étkezésben részesülnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. Községünkben elmondható, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak e támogatásokhoz. A szülők viszonylag tájékozottak az igénybe vételi lehetőségekről. Az adatok vizsgálatakor megállapítható, hogy mind az ingyenes étkezőknél, mind pedig az ingyenes tankönyvre jogosultaknál az évenkénti adatok jelentősen nem változnak.

Nyári étkeztetésre településünkön eddig nem volt igény.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nem él e csoportba tartozó gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A községben szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	97/körzet
2009	1	96/körzet
2010	1	91/körzet
2011	1	93/körzet
2012	1	85/körzet

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői körzet központja Pápakovácsiban van, a háziorvosi körzettel azonos településeket, Pápakovácsi, Kup, Ganna és Döbrönte gyermekeinek gondozását látja el. A jogszabályi előírásoknak megfelelő védőnői tanácsadó helyiség csak Pápakovácsiban van, így megállapodás alapján a tanácsadások, orvosi vizsgálatok, kötelező oltások Pápakovácsiban zajlanak, a körzet többi településén a védőnő csak családlátogatásokat végez.

A gyermekeket 0-6 éves korig látja el, valamint a 7 év felettiek (általános iskolások) iskolaegészségügyi feladatait is ellátja az általános iskolában tanulókkal kapcsolatban. Öröndetes, hogy lényegesen nem csökkent az ellátott gyermekek száma, bár lassan, de csökkenő tendenciát mutat. Sajnos egyre kevesebb a születés.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A községben házi gyermekorvos nincs, Pápán van gyermekorvosi rendelés.

Két éve bevezetésre került, hogy a háziorvosi rendelés rendelési idejének első fél órájában a háziorvos a gyermekeket látja el, s ezután következik a felnőtt rendelés. Így nem kell a szülőnek a beteg gyermekkel várakozni. Bár van lehetőség előzetes időpontfoglalásra, de nálunk ezzel a lehetőséggel még kevesen élnek.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	10577	0	742
2009	0	12095	0	833
2010	0	11538	0	814
2011	0	12954	0	1123
2012	0	14857	0	1111

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatból is látható – bár a lakosság száma és a gyermekek száma is inkább csökkent – a háziorvos által ellátott esetek száma növekvő tendenciát mutat. Feltételezésünk szerint ez a lakosság romló egészségi állapotára utal.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Ezeket a szolgáltatásokat Pápán vehetik igénybe a családok.

4.3.4. Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

A táblázat adatai nemlegesek

d) gyermekjóléti alapellátás

Társulás útján a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulásán belül biztosítja az önkormányzat.

e) gyermekvédelem

Szintén társulási formában biztosított.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A családgondozók, és gyermekvédelmi ügyintézők szükség esetén segítséget nyújtanak, bár erre településünkön még nem merült fel igény.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az oktatási intézmények keretein belül biztosítottak. A gyermekek szünidőben iskolai nyári táborban vehetnek részt. Az iskolában működik egy alapítvány „Esélyt az iskolának” névvel, a rászoruló gyermekek részére támogatást nyújtanak a táboroztatáshoz. Sajnos, az alapítvány anyagi lehetőségei szűkösek, így évente csak 2-3 gyermeket tud támogatni. Ezért 2012 nyarán nem is sikerült megszervezni a tábort, kevés volt a jelentkező. 2013 nyarán 30 gyermek vett részt a táborban.

Iskolaidőben az iskolai sportpályát, tornatermet használják a gyerekek, fiatalok. Bár rendelkezik az önkormányzat sportpályával, sportöltözővel, azonban nagyon rossz állapotban van a pálya és az épület is. Szükség lenne felújítására.

A jövőben megpróbálunk pályázati úton támogatást szerezni a gyermekek nyári táboroztatásához, ezzel is tehermentesítve a szülőket.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetés a főzőkonyhán keresztül szorgalmi időben igénybe vehető és biztosított. Hétfégi, szünidei étkeztetésre nem volt igény.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Erre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok, tudomásunk szerint a településen ilyen eset nem történt.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretében belül

Szükség esetén az önkormányzat képviselő-testületi egyedi döntés alapján a rászoruló, de jogszabályi feltételek alapján nem ingyenes étkezők részére a teljes térítési díjat átvállalja a szülők helyett. Néhány éve volt erre példa, az utóbbi két évben ilyen rászoruló nem volt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: Jelenleg a köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában. Ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A jelenleg hatályos definíció értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában, legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során (a védelembé vétel elrendelése esetén, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása esetén stb.) a határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára vonatkozóan a jegyző nyilvántartást vezet. A gyermekek nagy része között átfedés van a gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban lévő és a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek tekintetében, azonban azt nem jelenthetjük ki, hogy egyikből egyenes arányban következik a másik. Alacsony iskolai végzettségű szülők is nevelhetik problémamentesen gyermekeiket, és a jó anyagi körülmények között élő, magas iskolai végzettségű, szülők gyermekek között is előfordulhat problémás eset.

Sok esetben a szülők a tehetséges gyermekek továbbtanulását sem tudják finanszírozni. Ezért az önkormányzat csatlakozni kíván a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszerhez, illetve a középiskolai továbbtanulást támogatva az Arany János Tehetséggondozó Programban is részt vesz.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása:

A gyerekek a Kastély Oktatási Központ Általános Iskolájába illetve, Mesevár Óvodába járnak.

Az óvoda egy épületegyüttest képez az itt működő általános iskolával. A szakmai programjában jelentős szerepet tölt be az integrációs pedagógia módszerek alkalmazása. Az óvoda elhelyezkedése miatt mozgáskorlátozottak által megközelíthető, de a belső akadálymentesítés nem megoldott.

Az óvoda két csoporttal működik. 2008. évtől egységes óvoda-bölcsődeként, ami azt jelenti, hogy az egyik óvodai csoportba maximum 5 fő bölcsődés korú – 2 éven felüli – gyermek is felvehető. Az óvoda négy település: Pápakovácsi, Nóráp, Ganna és Döbrönte önkormányzatok által társulás útján fenntartott intézmény. Férőhelyek száma 50 fő.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-17 óráig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	1 hónap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3,5	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Óvodánk nemzetiségi óvoda, a gyermekek játékosan a német nyelvvvel is ismerkedhetnek.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyer- mekcsoportok száma	óvodai férőhe- lyek száma	óvodai fela- dat-ellátási helyek szá- ma	óvodába beírt gyermek száma	óvodai gyógype- dagógiai csopor- tok száma
2008	16	2	50	1	35	0
2009	15	2	50	1	43	0
2010	18	2	50	1	42	0
2011	23	2	50	1	42	0
2012	n.a.	2	50	1	45	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda évek óta szinte teljes létszámmal működik, bár a táblázat alapján a beírt gyermekek száma elmarad a férőhelyektől, de az öt bölcsődés korút is figyelembe véve betöltött a létszám. 2008. évben volt a legalacsonyabb a beíratott gyermekek száma. 2013. szeptemberben a beiratkozások alapján 37 fő várható, ez szintén jelentős csökkenés.

2013. szeptembertől – mivel csak 2 fő bölcsődei igény jelentkezett, ebből is 1 fő körzeten kívüli – ideiglenesen szünetel a bölcsődei ellátás. Ennek elsősorban anyagi oka van, mert bölcsődés korú gyermek felvétele esetén kötelező 1 fő gondozónő foglalkoztatása szükséges, s a 2 fő bölcsődei gondozott utáni állami támogatás jelentősen elmarad a vele járó kiadásoktól. Az önkormányzat jelenlegi anyagi helyzetében nem tudja felvállalni a különbözet biztosítását.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	9	8	14	9	0	40
Más településről bejáró gyermekek létszáma	4	2	9	5	0	20
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	1	0	0	0	0	1
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	1	0	3	0	0	4
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	1	0	1

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés.

Látható, hogy hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma az intézménybe nem jelentős. Az óvodai hiányzások sem számottevőek, 20 %-ot meghaladóan mindössze egy gyermek hiányzott.

A hiányzások oka többnyire betegség, a gyermek ismét csak orvosi igazolással vehet részt az óvodai nevelésben, ezt a szülők betartják. Tagóvodája az intézménynek nincs.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	2	1	0	0	0	0
Csoport 2	3	0	2	1	0	1
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	5	1	2	1	0	1
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek				1		1
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek adatait elemzi. Látható, hogy nem jelentős a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek száma az összlétszámhoz képest, mindössze 6 fő, a 42 főhöz képest, százalékosan 15 %. Az 5 fő hátrányos helyzetű gyermekből 2 fő, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (1 fő) részesülnek fejlesztő foglalkozásban.

A hátrányos helyzetű gyermekeket a szülők rendszeresen járatják óvodába, mindössze 1 fő hiányza-
sa haladta meg a 20 %-ot.

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak létszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	42	5	1	42	5	12%	1	2%

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat szintén a körzetben élő óvodáskorú gyermekek adatait mutatja, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek arányát.

Helyhiány miatt gyermek óvodai felvételét még nem kellett elutasítani, sőt az óvodába nem körzetben élő gyermekek is járnak. (Pápáról, Tapolcafőről)

Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók a Kastély Oktatási Központban:

Az intézményben a tanulók 35% –az országos átlagot jelentős mértékben meghaladó– az SNI tanulók aránya. Itt semmiképpen sem arról van szó, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat átminősítik, inkább egy olyan intézményi kezdeményezés van a háttérben, amely felvállalja a diszlexiás- és egyéb részképesség zavaros tanulók integrált oktatását, megteremtve ennek szakmai hátterét.

Az integráció feltételei között (alapító okirat, pedagógiai program, az adott problémátípusnak megfelelő végzettségű szakember, tárgyi feltételek, eszközök) fontos helyet foglal el a szemléleti, pedagógiai akadálymentesség, mely az egyik legfontosabb, ugyanakkor az előzőeknél jóval kevesebbet emlegetett kritérium.

A pedagógiai akadálymentesség jelenti a csoport vagy osztálytermi munkában megvalósuló differenciálást, a tanórai munka strukturálását, az információk közlésének, továbbításának szükségletekhez, tanulói sajátosságokhoz való igazítását. Ahhoz, hogy a befogadó nevelés sikeres legyen, a pedagógusoknak megfelelő ismeretekkel, tudással, szemlélettel kell rendelkezniük, legyőzve félelmeiket, olykor előítéleteket.

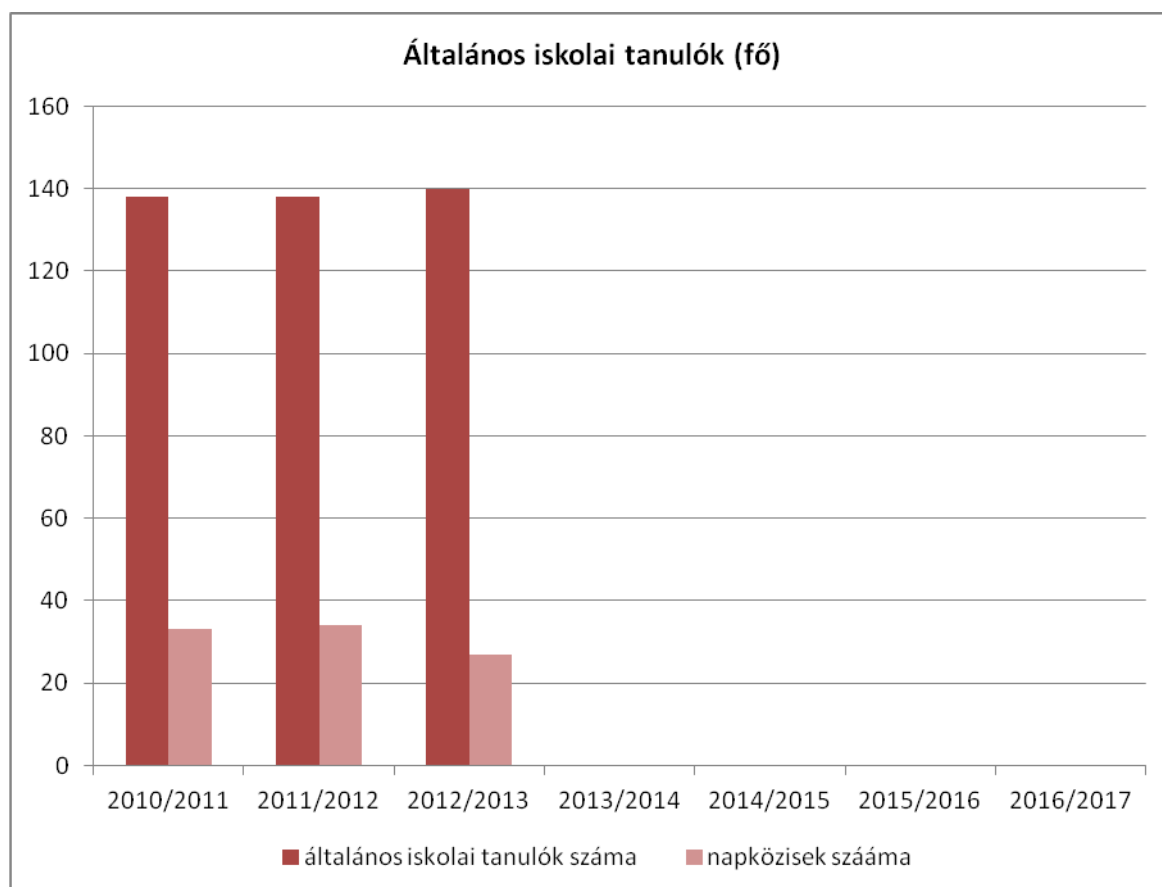
Az iskola a felújításra váró kastély épületében működik. Az elmúlt években TiOP, illetve TÁMOP pályázati forrásból jelentős fejlesztéseket hajtottak végre.

A pedagógiai akadálymentesség jelenti a csoport vagy osztálytermi munkában megvalósuló differenciálást, a tanórai munka strukturálását, az információk közlésének, továbbításának szükségletekhez, tanulói sajátosságokhoz való igazítását. Ahhoz, hogy a befogadó nevelés sikeres legyen, a pedagógusoknak megfelelő ismeretekkel, tudással, szemlélettel kell rendelkezniük, legyőzve félelmeiket, olykor előítéleteket.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános isko- lások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	75	63	138	33	23,9%
2011/2012	71	67	138	34	24,6%
2012/2013	75	65	140	27	19,3%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskoláskorú gyermekek létszáma	41
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	105
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	8
Általános iskoláskorúak közül a hh gyerekek létszáma	28
Általános iskoláskorúak közül a hhh gyerekek létszáma	8

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az iskolában a tanulók létszáma évek óta alig változik. A 2013. január 1-i állami fenntartásba kerülés előtt az iskola társulási fenntartásban működött: Pápakovácsi, Kup, Döbrönte és Nóráp önkormányzatok voltak a fenntartók. 2013. január –tól a körzethez tartozik még Ganna település is, a gyermekek korábban is a Pápakovácsi iskolába jártak, azonban Ganna nem volt a társulás tagja.

Az iskola 8 évfolyammal működik, évfolyamonként 1-1 osztály van.

Az iskolába a társulás területén kívülről is járnak gyermekek, pl. Dáka, Pápa, Tapolcafő.

A településen élő általános iskoláskorú gyermekek a helyi iskolába járnak, csak néhány gyermek jár Pápára, közöttük van, un. kisközműves, aki az általános iskola 4. vagy 6. osztálya után ment Pápan gimnáziumba.

Az iskolában már magasabb a hátrányos /28/ és halmozottan hátrányos /8/ gyermekek száma, az összes tanulóhoz viszonyítva.

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	1	db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóihoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóihoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóihoz viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóihoz viszonyítva
	140	28	20%	8	6%	100%	100%
Összesen	140	28	20%	8	6%		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	4	0
Szaktanítást végző tanítók száma	2	0
Szaktanítást végző tanárok száma	7	0
Gyógypedagógusok létszáma	3	0
Gyermekevédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	1
Kisegítő személyzet	2	1

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázatból látható, hogy az iskola személyi feltételei megfelelőek, 3 fő gyógypedagógussal rendelkeznek.

b.) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában nincs gyógypedagógus. Pszichológiai ellátást a szülők a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulásán keresztül tudnak igénybe venni. Az iskolában 3 fő gyógypedagógus van, ahol a rászorulókkal külön foglalkoznak.

b) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Településünkön ilyen esetet nem tapasztaltunk

c) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	21	100
2011/2012	15	100
2012/2013	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012		
Országos kompeten- cia-mérés eredmé- nye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés							
6. évfolyam	1532	1483	1319	1465	1417	0	1472
8. évfolyam	–	–	1607	1577	1548	0	1537
10. évfolyam							
Matematika							
6. évfolyam	1526	1498	1388	1486	1353	0	1489
8. évfolyam	–	–	1713	1601	1750	0	1612
10. évfolyam							

Forrás: intézményi adatok

Az országos kompetenciamérés a magyarországi közoktatási minőségpolitika új eszköze. Ez a rendszeresen ismétlődő méréssorozat egy-egy populáció tudását, képességeit méri fel.

Kompetenciamérés célja annak felmérése, hogy a tanulók képesek-e a tudásukat az életben alkalmazni, további ismeretszerzésre felhasználni, vagyis birtokában vannak-e annak az eszköztudásnak, amely továbbhaladásukhoz nélkülözhetetlen, a felmérés tesztjei alapvetően nem a tantervi követelmények teljesítésére, hanem valódi problémák, helyzetek megoldására irányulnak.

A kompetenciamérések eredményeinek összehasonlítását jelentős mértékben nehezítették az adat-szolgáltatás körülményei, illetve a mérési eredmények feldolgozásának hiányosságai, elsősorban a hiányzó adatok; kiemelten a HH/HHH tanulók eredményei.

Az adatokból is látható, hogy az iskola a kompetencia felmérések során több esetben jobb eredményt ért el az országos átlagnál, de az alacsonyabb szinten való teljesítésnél is minimális a lemaradás.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A hátrányos helyzetű gyermekek kiemelt figyelmet kapnak, kirándulásokon, tanulmányi versenyeken részt vehetnek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek és fiatalok fokozott mozgásigényének és szabadidős tevékenységének kielégítését célzó sportpálya, sportöltöző nincs megfelelő állapotban a községben	Pályázati lehetőséggel élve a sportpálya és sportöltöző felújítása
A fiatal felnőttek, gyermekek hasznos szabadidő eltöltésére alkalmas helyiség nincs a községben	Pályázati forrás igénybevételével un. ifjúsági klub kialakítása, berendezése
Gyermekek táboroztatásához nincs elég anyagi fedezete a szülőknek	Pályázati forrás igénybevételével a gyermekek nyári táboroztatásának megoldása
a szülők nehéz anyagi helyzete miatt továbbtanulási lehetőségek	Arany János Tehetséggondozó Programhoz, Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj programhoz csatlakozás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszony, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	180	150			10	10
2009	127	144			14	14
2010	160	147			9	11
2011	163	130			6	13
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A férfiak és nők foglalkoztatottsági mutatói arról nyújtanak információt, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A munkavállalási korúak számát vizsgálva megállapítható, hogy a nők - 2009 évet kivéve – mindig alacsonyabb létszámban vannak. Ugyanakkor a munkanélküliek nemek szerint összetételénél látható, hogy a női munkanélküliek száma évről-évre növekvő.

b) A nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincsenek foglalkoztatást segítő és képzési programok, csak a területileg illetékes munkaügyi kirendeltségen, Pápán van lehetőség ilyen jellegű programon részvételre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosanál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	10	0	5	3	0	2	0	0
2009	14	0	6	6	0	2	0	0
2010	11	0	5	5	0	1	0	0
2011	13	0	5	3	0	4	1	0

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A táblázat adatait elemezve látható, hogy a munkanélküliek nagyobb hányadának 8 általános a végzettsége, tehát az alacsonyabb végzettségűek nehezebben találnak munkát. Viszont nincs a munkanélküli nők között 8 általánosanál alacsonyabb végzettségű.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos megkülönböztetése a foglalkoztatás területén nehezen bizonyítható, azonban ha a megpályázott munkakör betöltésére mindkét nem alkalmas, a foglalkoztató inkább a férfi munkaerőt választja. De tapasztalható megkülönböztetés az előmeneteli rendszerben is.

Konkrét adatokkal a foglalkoztatás területén való megkülönböztetésre nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Községünkben az óvoda mindössze 3-4 hétig szünetel augusztus hónapban, így 6 éves korig a gyermekek felügyelete megoldott.

Az iskoláskorúak részére nincs nyári felügyelet biztosítva, azonban szinte minden családban vannak nagyszülők – akik akár a településen élnek – vagy közeli hozzátartozók, így a nyári felügyeletet biztosítják. Sőt akinek már iskolás testvére van, az iskolai szünet kezdetétől az óvodás sem jár az intézménybe, így a nyári hónapokban az óvodában is alacsony a létszám, van amikor 10 fő alatt van a gyermekek száma. Nóráról, Gannáról és Döbröntéről már a tanév végétől nem járnak a gyermekek az óvodába, ugyanis az őket szállító autóbusz (VOLÁN járat) csak iskolaidőben közlekedik. Próbálunk megoldást találni a problémára, tárgyalásokat folytattunk a VOLÁN-nal, de eddig ez nem járt sikerrel.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi területben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)23

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	20		5				
2009	22		5				
2010	21		5				
2011	22		5				
2012	n.a		5				

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

Pápakovácsiban az óvoda egységes-óvoda-bölcsődeként működik, ami azt jelenti, hogy 5 fő 2-3 közötti gyermek is felvehető. A három év alatti gyermekek létszámához viszonyítva nem sok a bölcsődébe felvehető, de néhány családnak segítség. A bölcsődei gondozás beindulása óta nem volt túljelentkezés, elegendő volt az 5 férőhely.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	20	20
2009	1	22	22
2010	1	21	21
2011	1	22	22
2012	1	n.a.	0

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

A védőnő a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, valamint támogatja a gyermek megfelelő testi, mentális fejlődésének biztosítását is. A védőnő egyrészt kapcsolatban áll a családdal, a gyermekeket ellátó intézményekkel, gyermekorvossal, háziorvossal. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Községünk ezen a területen szerencsés helyzetben van. Nem jellemző a családon belüli, nők ellen irányuló erőszak. Adatokkal erre vonatkozóan nem rendelkezünk, de az elmúlt években egy esetben hallottunk ilyen esetről.

Gyanítható azonban, hogy az érintett nők inkább eltitkolják, szégyenlik a helyzetet és nem beszélnek róla. Ezért, ha nyilvánossá tesszük az anonim telefonos lelkisegélyszolgálat elérhetőségét, sokat segíthetünk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	0	0	0	1
2009	0	0	0	1
2010	0	0	0	1
2011	0	0	0	1
2012	0	0	0	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaothtonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaothton/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

Községünkben nincs anyaothton ugyanúgy, mint a hasonlóan kis településeken sem. A krízishelyzetbe került nők Pápán tudnak legközelebb igénybe venni ilyen támogatást, ott is egyházi fenntartású az anyaothton. Az esetlegesen időszakosan (ritkán) felmerülő ilyen típusú igényekben a családsegítő szolgálat szakemberei nyújtanak segítséget a rászorulóknak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	3	5	n.a	n.a	n.a	n.a
2009	2	6	n.a	n.a	n.a	n.a
2010	2	6	n.a	n.a	n.a	n.a
2011	4	1	n.a	n.a	n.a	n.a
2012	4	1	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A nők szerepe a helyi közéletben táblázathoz csak a helyi képviselő-testület vonatkozásában rendelkezünk adatokkal, mely azt mutatja, hogy a női képviselők száma csökkent. De ebből a nők szerepe nem ítélt meg kizárólagosan, hisz a testület összetételét a választás határozza meg, a jelöltek között több női jelölt is volt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Erre vonatkozóan nincs adatunk.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A krízishelyzetbe került nők nem merik felvállalni problémáikat a közvetlen környezet, a településen működő szolgálatok előtt	Információnyújtás anonim telefonos lelki segítség szolgálatról
Ganna, Döbrönte, Nóráp óvodásgyermekének nyári utaztatása	Tárgyalás VOLÁN-nal, az un.iskoláját nyári biztosításáról

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

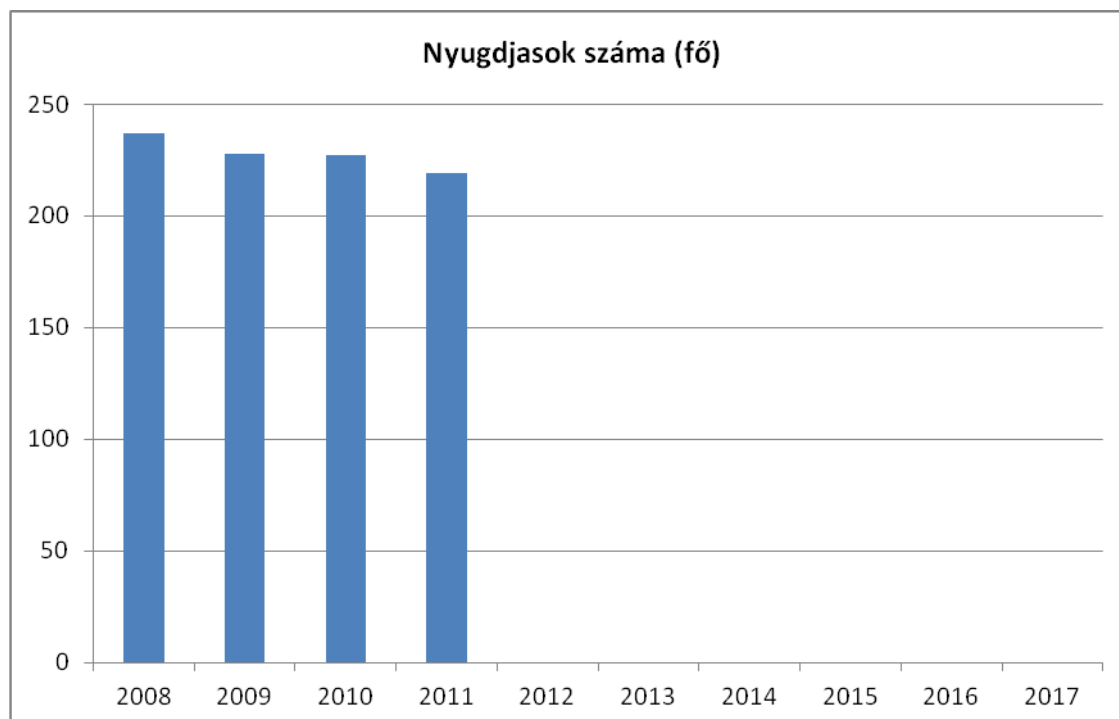
1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	102	135	237
2009	103	125	228
2010	100	127	227
2011	91	128	219

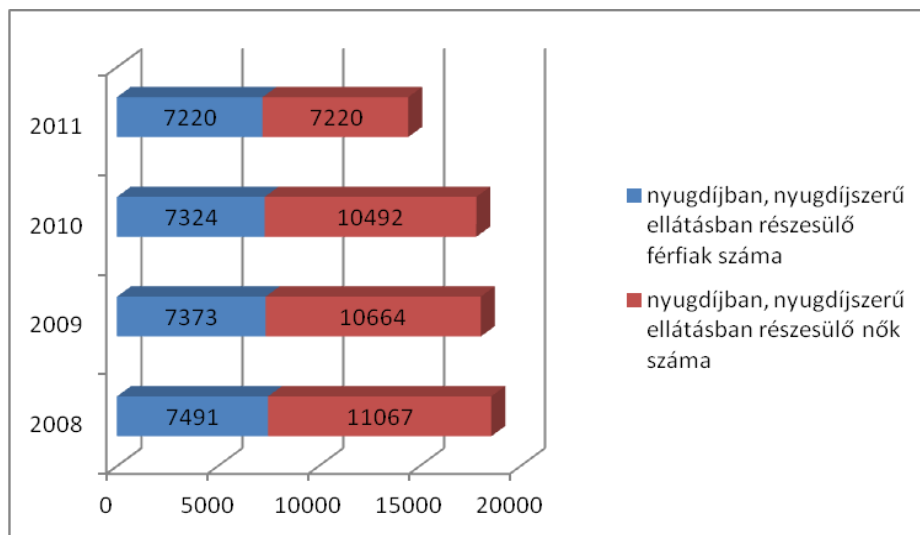
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint Pápai Kistérség

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	7491	11067	18558
2009	7373	10664	18037
2010	7324	10492	17816
2011	7220	7220	14440

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból látható, hogy mind a községben, mind a Pápai kistérségben a nyugdíjasok száma 2008-tól folyamatosan csökken, bár a csökkenés mértéke nem jelentős.

Ugyanez mondható el a nemek vonatkozásában is. Azonban megállapítható, míg a nyugdíjas nők száma a Pápai Kistérségben 2011-ben jelentősen csökkent, azonos a férfiak számával, településünkön még mindig a nők száma magasabb a nyugdíjas férfiak számánál. Ez azzal is magyarázható, hogy a nők száma a település lakosságának számán belül is magasabb.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A c) pont alatti táblázatból is látható, hogy az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma nem jelentős a településen, tehát ez a korosztály van még munkában áll, vagy nyugdíjas. Ugyanis a nők 40 év szolgálati idő utáni nyugdíjba vonulása ezt a korosztályt –nők tekintetében - jelentősen érintette.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatására vonatkozóan adatokkal nem rendelkezünk. Becslések szerint csak néhányan dolgoznak nyugdíj mellett.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

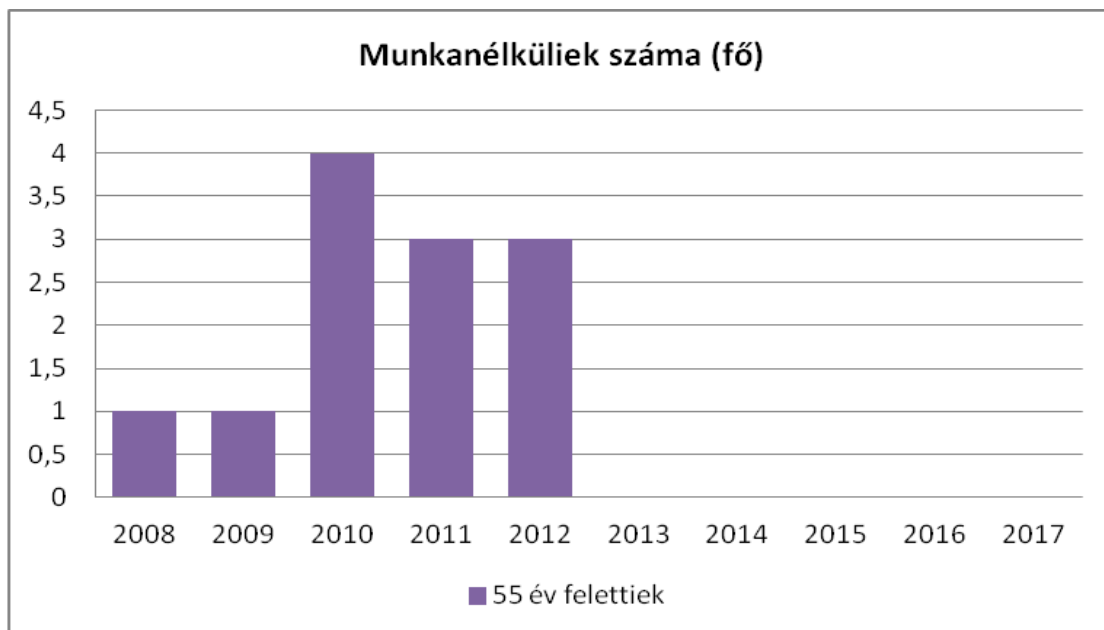
Adatokkal nem rendelkezünk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	14	1	7%	0	0	0 %
2009	28	1	4%	3	1	30 %
2010	19	4	21%	2	0	0 %
2011	19	3	16%	6	3	50 %
2012	18	3	17%	3	1	30 %

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A táblázat adatait elemezve megállapítható, hogy az 55 év felettieknél 2010 évben volt kiugróan magas, azt követően csökkent, jelenleg stagnál. Az összes munkanélkülieken belül a 55 év feletti aránya nem jelentős, a tartósan munkanélkülieknél viszont kiemelkedően magas 30-50 %. Azonban a településen belül ez nem jelentős, mivel a létszám mindössze 1-3 fő.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerőpiaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

Ha a Pápai Kistérség területén vizsgáljuk ezen adatokat ott is hasonló következtetést vonhatunk le, mivel 7-9 %-ra tehető az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma.

Ezen viszonylag alacsony arány annak is köszönhető, hogy az idősebb korosztályból, akinek lehetősége adódott, az élt a nyugdíjazás lehetőségével. Főleg a nőnél jelentett kedvező megoldást a 40 év szolgálati jogviszony kapcsán történő nyugdíjazás kérése.

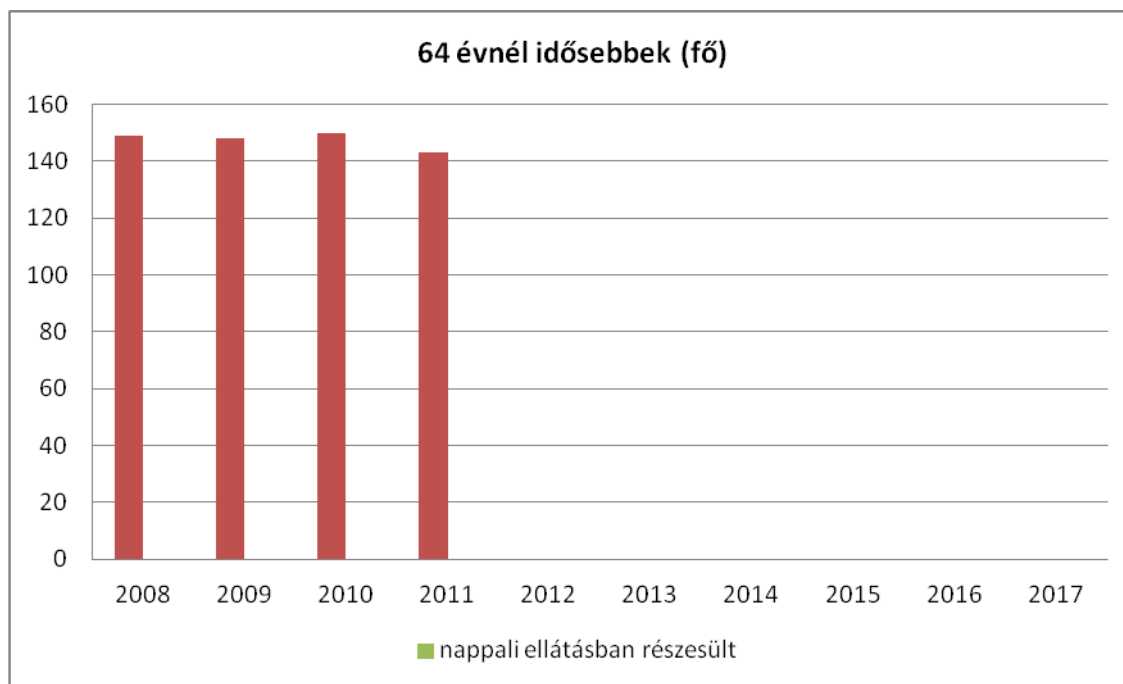
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	149	0	0%
2009	148	0	0%
2010	150	0	0%
2011	143	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

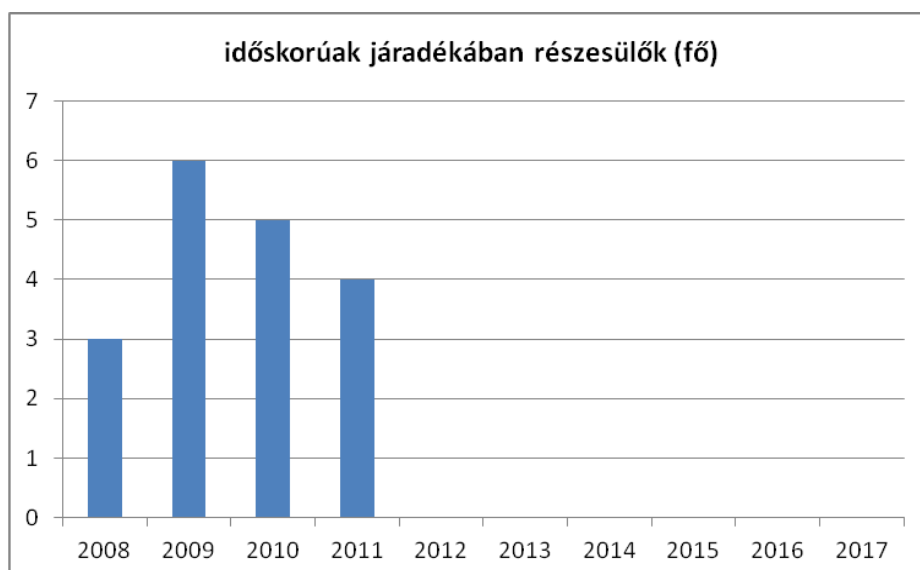
A 64 év feletti lakosság száma jelentősen nem változott a vizsgált időszakban, 2011 évben minimális csökkenés látható.

A községben nincs nappali ellátási lehetőség, így erre vonatkozó adatunk nemleges.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	3
2009	6
2010	5
2011	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadékában részesülők száma nem jelentős településünkön, valamennyiben az idősök otthonának gondozottjai.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés
nincs adat

c) idősök informatikai jártassága

Adatokkal erre vonatkozóan nem rendelkezünk. Azonban itt elmondható, hogy a településen működő nyugdíjasklub tagjai részére az elmúlt évben az iskolában tartottak számítógépes alapképzést, szép számmal voltak érdeklődők.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

2011 évben alakult meg a településen a nyugdíjasklub, havonta –kéthavonta vannak foglalkozások. Különböző előadókat hívnak, közös filmnézés, élménybeszámolók vannak, megtartják a nőnapot, karácsony előtt adventi koszorúkat, díszeket készítenek. Évente egyszer kirándulást is szerveznek.

A nyugdíjasklub fő támogatója az önkormányzat, biztosítja a klubhelyiséget, az önkormányzat autóbuszával kirándulnak, az adventi díszek készítéséhez alapanyagokat vásárol.

Minden év őszén megrendezésre kerül a nyugdíjastalálkozó is az önkormányzat által, ahol műsorral, szerény vendéglátással várják a szépkorúakat, nyugdíjasokat és természetesen házas társait.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A járdák állapota nem kielégítő, nehéz a közlekedés	Pályázati forrásból a járdák felújítása
nyugdíjasklub működése változó helyszínen történik	meglévő önkormányzati épületben pályázati forrás igénybevételével önálló helyiség a nyugdíjasklub részére
A lakóházak előtti területek, járdák és árkok tisztítása a csak idősök által lakott házaknál nehéz	Önkormányzat által foglalkoztatottakkal az idősök előtti járdák, árkok tisztítása, télen hómentesítés

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	7	n.a.
2009	7	n.a.
2010	11	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból is látható, nem jelentős a megváltozott munkaképességűek száma a településen, bár növekvő tendenciát mutat.

7.1.2. számú táblázat – Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

A táblázat adatai nemlegesek.

- a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Pápa városban van rehabilitációs munkahely. Információnk szerint a községből nincs ott dolgozó személy. Arra vonatkozóan sem rendelkezünk adatokkal, hogy egyéb munkahelyeken hányan dolgoznak fogyatékkal élők. Közfoglalkoztatásban sem történt fogyatékkal élők foglalkoztatása.

- b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
nincs adatunk erre vonatkozóan.

- c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok
Nincs ilyen intézmény, szolgáltatás, program a községben.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A 7.2.1 táblázat tartalmazna erre vonatkozó adatokat, azonban ezek nem állnak rendelkezésünkre.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában álló épületek közül az orvosi rendelő akadálymentesített, 2007 évben pályázati úton sikerült megoldani. Vakvezető sáv, mozgáskorlátozottak részére mosdó, rámpa, indukciós hurok áll rendelkezésre.

Más önkormányzati épület nincs akadálymentesítve, de valamennyi épületbe a bejutás segítséggel megoldott.

Önerőből az önkormányzat megoldani nem tudja. Pályázat útján tervezi megvalósítani.

- b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Nem megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ismereteink szerint a települése lévő munkahelyek akadálymentesítettsége nem megoldott, kivétel az idősek otthona.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nem megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincsenek ilyen szolgáltatások.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nemleges.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A középületek akadálymentesítettsége nem megoldott	Pályázati forrásból középületek akadálymentesítése folyamatosan

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A községben civil szervezetek, önszerveződések, érdekvédelmi szervezetek a HEP-ben szereplő területek vonatkozásában nincsenek. A katolikus egyház szervezésében történik évente 1-2 alkalommal adománygyűjtés:élelmiszer, ruhaneműk.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A községben német nemzetiségi önkormányzat működik. Szorosan együttműködik az önkormányzattal, vannak közös rendezvényeik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Nincs erre vonatkozó adatunk.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tevékenységük során elsősorban az óvodai, iskolai rendezvényeket támogatják, vagy gyermekek részére szerveznek programot a könyvtárban.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Nincs adat.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.
nincs adat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága
--

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az adatgyűjtésbe, a problémák feltárásába nyújtottak segítséget.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	Súlyos megélhetési gondok	ruhabörze, használtcikk börze szervezése
	elhelyezkedési gondok	rendszeres tájékoztatás a környékbeli munkalehetőségekről
Gyermekek	Mozgásigény, sportolási igények kielégítése	meglévő sportöltöző és sportpálya felújítása
	Fiatal felnőttek kulturált szabadidő eltöltése	ifjúsági klub kialakítása
	Szülők anyagi terheinek enyhítése	táboroztatást pályázat útján
	óvodások nyári utaztatása	iskolajárat nyári közlekedtetése
	továbbtanulók támogatása	Arany János Tehetséggondozó és Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj rendszerhez csatlakozás
Idősek	Nehéz gyalogos közlekedés	járdák felújítása
	nyugdíjasok kötetlen szabadidő eltöltése	nyugdíjasklub kialakítása
	járdák, árkok tisztántartása nehézségek okoz	járdák, árkok tisztántartása önkormányzati alkalmazottakkal
Nők	Krízishelyzetben lévő nők nem merik felvállalni a problémát	tájékoztatás anonim telefonos segítség-szolgálatról
	óvodások nyári utaztatása	iskolajárat nyári közlekedtetése
Fogyatékkal élők	középületek nem akadálymentesek	középületek akadálymentesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	ruhabörze, használtcikk börze szervezése	védőnő-polgármester
	rendszeres tájékoztatás a környékbeli munkalehetőségekről	polgármester
Gyermekek	meglévő sportöltöző és sportpálya felújítása	képviselő-testület pályázatkészítő kivitelező
	ifjúsági klub kialakítása	képviselő-testület- polgármester
	táboroztatás pályázat útján	iskolaigazgató – polgármester
	Arany János Tehetséggondozó Programhoz, Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj-rendszerhez csatlakozás	iskolaigazgató, képviselő-testület
Idősek	járdák felújítása	képviselő-testület – pályázatkészítő - kivitelező
	nyugdíjasklub kialakítása	képviselő-testület polgármester
	járdák, árkok tisztántartása önkormányzati alkalmazottakkal	polgármester
Nők	tájékoztatás anonim telefonos segélyszolgálatról	jegyző
	iskolajárat nyári közlekedtetése	polgármester
Fogyatékkal élők	középületek akadálymentesítése	képviselő-testület- pályázatkészítő – kivitelező

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlőek
 Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete javuljon
 Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek helyzetének javítását
 Folyamatosan odafigyelünk az idősekre
 Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőség biztosítását
 Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők segítésére

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák és mélyszegénységben élők célcsoportja:

1.

Intézkedés címe:	Ruhabörze, használtcikk börze szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nehéz anyagi körülmények között élő – elsősorban kisgyermekes - családok jövedelme ételmezésre, rezsire is csak szűkösen elég, ruházkodni, háztartási cikket vásárolni nem tudnak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Igényfelmérés a rászoruló körében K: A börze helyszíne az un. „többcélú épület” (sportcsarnok) a védőnő irányítaná a börzét H: a börze rendszeres (évente két alkalommal) működtetése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés- védőnő bevonása – helyszín biztosítása – börze lebonyolítása- folyamatosság fenntartása
Résztvevők és felelős	Védőnő – polgármester
Partnerek	Önkormányzat, védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	R. 4 hónap K: 1 év H. 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kisgyermekes szülők számára a ruhanemű, eszközök beszerzése könnyebbé válik, mind anyagilag, mind helyileg.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szülők érdektelensége. Kiküszöbölésére megfelelő kampány kifejtése-
Szükséges erőforrások	Terem biztosítása, szükséges eszközök biztosítása (adománygyűjtés)

2.

Intézkedés címe:	Rendszeres tájékoztatás a környékbeli lehetőségekről
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Elhelyezkedési gondok, kevés munkalehetőség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Folyamatos információ gyűjtés munkalehetőségekről és munkanélküliek értesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékozódás környékbeli álláslehetőségekről – érintettek értesítése levél, vagy telefon útján
Résztvevők és felelős	Aljegyző- polgármester
Partnerek	Munkáltatók, munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos információ biztosítás
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Sikeres felvétel esetén csökken a munkanélküliek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés álláslehetőség, sikertelen felvételi vagy az álláskereső érdektelensége
	Csökkentés eszköze: a sikeresen elhelyezkedettek példaként állítása
Szükséges erőforrások	Telefon, levél költsége

Gyermekek célcsoport

1.

Intézkedés címe:	Sportöltöző, sportpálya felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sportpálya, sportöltöző rossz állapotban van
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A sportpálya sportöltöző felújítása, önerő nélküli pályázati forrásból R. pályázati lehetőségek feltárása K: pályázati dokumentáció beszerzése, pályázat elkészítése H: Kivitelezési munkák, használatba adás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Feladat tervezése a költségvetésben - Pályázatfigyelés, pályazatkészítés – kivitelező kiválasztása, munkák megrendelése-kivitelezés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező(k)
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megvalósulás esetén a gyermekek és fiatalok megfelelő sportolási lehetőségeinek biztosítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

2.

Intézkedés címe:	Ifjúsági klub kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs a fiatalok részére szabadidő eltöltésére használható helyiség, parkokban, vendéglátóipari egységben csoportosulnak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: klub céljára megfelelő helyiség megkeresése K: pályázatfigyelés, pályázatkészítés H: kivitelező kiválasztás, megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyiség kiválasztása – pályázatfigyelés – pályázat elkészítése – kivitelező kiválasztása – megvalósítás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fiatalok nem a szabadban, vendéglátó egységekben gyűlnek össze, kultúrált körülmények között tudják eltölteni szabadidejüket.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

3.

Intézkedés címe:	Táboroztatás pályázat útján
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek a szülők anyagi helyzete miatt nem tudnak részt venni nyári diák-táborokban
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél több gyermek vehessen részt nyári táborban. R: pályázatfigyelés K: pályázat elkészítése H: tábor szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés – igények felmérése , pályázat elkészítése – tábor szervezése, lebonyolítása
Résztvevők és felelős	Iskolaigazgató, polgármester
Partnerek	Iskolaigazgató
Határidő(k) pontokba szedve	R: 8 hónap K: 10 hónap H: 1 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A rászoruló gyermekek is részt vehetnek táborozáson, a szülők anyagi terheinek növelése nélkül
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nyertes pályázat esetén a rászoruló kiválasztása, amennyiben valamennyi rászoruló részére nem tudjuk biztosítani – a létszám korlátozottsága miatt Egyéb szempontok figyelembevétele a kiválasztásnál: pl. tanulmányi eredmény, közösségi munka
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

4.

Intézkedés címe:	Továbbtanulók támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szülők anyagi nehézsége miatt a jó képességű gyermekek egy része nem tud továbbtanulni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A tehetséges, de rászoruló gyermekek támogatása az Arany János Tehetséggondozó Programban (középiskola) valamint a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszerbe (felsőfok) R: Arany J. Tehetséggondozó Programnál: igények felmérése az iskolából Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszernél: csatlakozásról döntés K: Arany J. Tehetséggondozó Programnál : képviselő-testületi döntés a támogatásról Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszernél: pályázati felhívás közzététele, támogatási feltételek meghatározása, döntés H: támogatási összegek utalása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Programok, pályázatok kiírásának figyelemmel kísérése – csatlakozás a rendszerhez – pályázati felhívás készítése, feltételek meghatározása - döntés – folyamatos támogatás biztosítása
Résztvevők és felelős	Iskolaigazgató, polgármester, képviselő-testület
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	R: ½ illetve 1 év K: 8 hónap, illetve 15 hónap H: 5 év – illetve 3x10 hónap, 1x10 hónap
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tehetséges, de rászoruló gyermekek is továbbtanulhatnak, nem kallódnak el
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A programba bekerült gyermek lemorzsolódik, abbahagyja a tanulást.
Szükséges erőforrások	Saját költségvetésben fedezet

Idősek célcsoport

1.

Intézkedés címe:	Járdák felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel) Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A járdák állapota nagyon rossz, nem biztonságos rajta a közlekedés, különösen az idősebb korosztály számára R.pályázati lehetőségek figyelése K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: kivitelező kiválasztása, megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	pályázatfigyelés – pályázat elkészítése – kivitelező kiválasztás – megvalósítás
Résztvevők és felelős	önkormányzat – pályázatíró – kivitelező
Partnerek	önkormányzat, kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A járdák felújításával a közlekedés biztonságos lesz.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

2.

Intézkedés címe:	Nyugdíjasklub kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel) Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nyugdíjasklub foglalkozásait minden alkalommal már helyen tartja, mert nincs állandó helyisége. Cél: legyen egy állandó helyiség, a foglalkozások megszervezése is könnyebb. R: helyiség keresése a fenti célra K: pályázatfigyelés, pályázatkészítés H: kivitelezés, használatba adás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	helyiség kiválasztása, pályázatfigyelés, pályázatkészítés, felújítási munkák elvégzése, használatba adás
Résztvevők és felelős	önkormányzat, polgármester
Partnerek	nyugdíjasklub elnöke, önkormányzat, kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A nyugdíjasklub foglalkozásait könnyebb megszervezni, kötetlenebben tudnak klubfoglalkozásokat tartani.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A klubtagok számának csökkenése, a programokról való lemorzsolódás a többiek kedvét is elveszi a találkozásoktól, ezért figyelemfelhívó programokat kell szervezni, melyhez az önkormányzat – akár anyagi – segítséget nyújt.
Szükséges erőforrások	önerő, pályázati forrás

3.

Intézkedés címe:	Járdák, árkok tisztítása idősek portája előtt
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel) Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősek a saját portájuk előtti utcarészt nehezen tartják tisztán, ehhez segítséget nyújt az önkormányzat Télen az idősek előtti járdaszakaszt az önkormányzat hómentesíti a rászorulók előtt, tavasztól- őszig az árkok tisztántartásáról is gondoskodik
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A rászorulók felmérése – munkák ütemezése – munkavégzés
Résztevők és felelős	önkormányzat – polgármester
Partnerek	önkormányzat alkalmazottai
Határidő(k) pontokba szedve	idénytől függően a munka elvégzése a szükséges időben
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A járdák tisztántartásával a balesetveszély elkerülése, az árkok rendbetételével a csapadékvíz szabad elfolyása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nincs
Szükséges erőforrások	külön erőforrás nem szükséges

Intézkedés címe:	Tájékoztatás anonim telefonos lelkisegély szolgálat elérhetőségéről
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel) Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A bántalmazott nők nem merik felvállalni helyzetüket, félnek segítséget kérni. Ezért az anonim telefonos lelkisegély szolgálat elérhetőségét nyilvánossá tesszük. Az elérhetőségről középületekben: orvosi rendelő, védőnői helyiség, önkormányzat, óvoda - hirdetmény útján közzétesszük.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	hirdetmény elkészítése és kiakasztása
Résztvevők és felelős	önkormányzat – védőnő
Partnerek	önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	R. hirdetmény elkészítése és kifüggesztése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Bátrabban mernek segítséget kérni.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat, hogy még így is félnek és szégyenlik helyzetüket.
Szükséges erőforrások	Nincs költsége

2.

Intézkedés címe:	Iskolajárat nyári közlekedtetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel) Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nyáron Gannáról, Döbröntéről az óvodások nem tudnak óvodába járni, mert a szállításukat biztosító VOLÁN járat csak iskolaidőben közlekedik. R: Tárgyalás kezdeményezése a VOLÁN-nal a járatok nyári időszakban történő közlekedéséről K : gyerekek nyári óvodába járásának biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	tárgyalás kezdeményezése
Résztvevők és felelős	önkormányzat – polgármester
Partnerek	VOLÁN vezetők
Határidő(k) pontokba szedve	R: tárgyalás kezdeményezése K: gyermekek nyári óvodába járásának biztosítása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az óvodás gyermekek nyári felügyelete megoldott
Kockázatok és csökkentésük eszközei	VOLÁN nem indítja a járatot nyáron, mivel nincs kihasználva
Szükséges erőforrások	nincs költsége az intézkedésnek

Intézkedés címe:	középületek akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel) Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Középületek nem akadálymentesítettek, fogyatékosok nehezen tudnak bejutni az épületekbe R: pályázatfigyelés K: pályázati dokumentáció beszerzése, pályázatkészítés H: Középületek akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	pályázatfigyelés-pályázat elkészítése, benyújtása-kivitelező kiválasztása – kivitelezés
Résztvevők és felelős	önkormányzat – pályázatíró – kivitelező
Partnerek	önkormányzat – kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A középületekbe a fogyatékosokkal élők is könnyen bejutnak.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzet-elemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	ruhabörze, használtcikk börze szervezése	Nehéz anyagi körülmények között élő családok nehezen tudják megvásárolni a ruhaneműket, használati cikkeket	Börze kialakítása	költségvetés	igényfelmérés-védőnő bevonása-börze lebonyolítása	védőnő-polgármester	R: 4 hónap K: 1 év H: 3 év	kedvezményesen megvásárolt termékek száma	humán: védőnő, saját alkalmazott technikai: terem biztosítása pénzügyi:nincs	fenntartható
2	tájékoztatás munkalehetőségekről	elhelyezkedési gondok	információk gyűjtése munkalehetőségekről és tájékoztatás	költségvetés	tájékoztatás munkalehetőségekről – értesítés levél, telefon útján	polgármester	folyamatos	elhelyezkedők létszáma	pénzügyi: telefon- és levélköltség humán: aljegyző	fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	sportöltöző, sportpálya felújítása	az épület és a pálya rossz állapotban van	az öltöző és sportpálya használhatóvá válása	költségvetés	pályázatfigyelés-pályázatkészítés, kivitelezés	polgármester	R. 6 hó K: 2 év H. 5 év	megfelelő sportpálya és öltöző száma	pénzügyi: pályázati forrás	hosszú távon fenntartható

2	ifjúsági klub kialakítása	nincs a fiatalok számára közös programokhoz helyiség	fiatalok szabadidő hasznos eltöltése	költségvetés	pályázatfigyelés, pályázat elkészítése-kivitelező kiválasztása, kivitelezés	polgármester	R. 6 hó K. 3 év H. 5 év	ifjúsági klubok száma	pályázati forrás	hosszú távon fenntartható
3	iskolai nyári tábor	szülők anyagi helyzete miatt a gyermekek nem tudnak részt venni nyári táborokban	Több rászoruló gyermek vehessen részt nyári táborokban	költségvetés	pályázatfigyelés-pályázat elkészítése-tábor szervezése, lebonyolítása	iskolaigazgató, polgármester	R: 8 hó K: 10 hó H: 1 év	táborozáson részt vevő gyermekek száma	pályázati forrás	fenntartható
4	továbbtanulók támogatása	tehetséges gyermekek a szülők anyagi helyzete miatt nem tanulhatnak tovább	több tehetséges gyermek tanulhasson	költségvetés	pályázatok figyelése-döntés csatlakozásról-pályázat kiírása érdekelttek részére – döntés – támogatás biztosítása	polgármester	R: ½ illetve 1 év K: 8 hónap, illetve 15 hónap H: 5 év – illetve 3x10 hónap, 1x10 hónap	továbbtanulók száma	saját költségvetés	fenntartható

III. A nők esélyegyenlősége

1	tájékoztatást anonim telefonos lelkisegélyszolgálatról	bántalmazott nők nem merik felvállalni helyzetüket	mernek segítséget kérni helyzetük megoldására	költségvetés	hirdetmény készítés-hirdetmény ki-függesztése	védőnő	R: hirdetmény elkészítése, kifüggesztése	segítséget kérők száma	humán: védőnő, saját alkalmazott	fenntartható
2	iskolajárat nyári közlekedtetése	Ganna, Döbrönte gyermekek nyáron nem tudnak óvodába járni	több gyermek nyári felügyelete megoldott	költségvetés	tárgyalás kezdeményezése-igényfelmérés szülőkkörében	polgármester	R: tárgyalás kezdeményezése K: gyermekek nyári óvodába járásának biztosítása	óvodába járók száma	humán: polgármester	fenntartható

IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	nyugdíjasklub kialakítása	mindig más helyen zajlanak a foglalkozások	állandó hely biztosítása a foglalkozásokhoz	költségvetés	helyiség kiválasztása, pályázatfigyelés, pályázatkészítés, felújítási munkák elvégzése, használatba adás	polgármester	R: 1 év K: 2 év H: 5 év	résztevők száma a foglalkozásokon	önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható
2	járdák, árkok tisztítása	a járdák, árkok tisztántartása az idősek számára nehéz	járdák, árkok rendbentartása a biztonságos közlekedéshez és belvízelvezetéshez	költségvetés	A rászorulóknak felmérése – munkák ütemezése – munkavégzés	polgármester	idénytől függően a munka elvégzése a szükséges időben	rendezett ingatlanok száma	saját alkalmazott, technikai: eszközök biztosítása	fenntartható
3	járdák felújítása	nem biztonságos a közlekedés a rossz állapotú járdán	járdák állapotának javításával a biztonságos közlekedés	költségvetés	pályázatfigyelés – pályázat elkészítése – kivitelező kiválasztás – megvalósítás	polgármester	R: 1 év K: 2 év H: 5 év	felújított járdák hossza	pénzügyi: pályázati forrás humán: önkormányzati alkalmazottak, kivitelező	hosszú távon fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	középületek akadálymentesítése	középületek nagy részre nem akadálymentes	fogyatékkal élők is bejuthatnak a középületekbe	költségvetés	pályázatfigyelés-pályázat elkészítése, benyújtása-kivitelező kiválasztása – kivitelezés	polgármester	R: 1 év K: 2 év H: 5 év	akadálymentesített középületek száma	pályázati forrás	hosszú távon fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

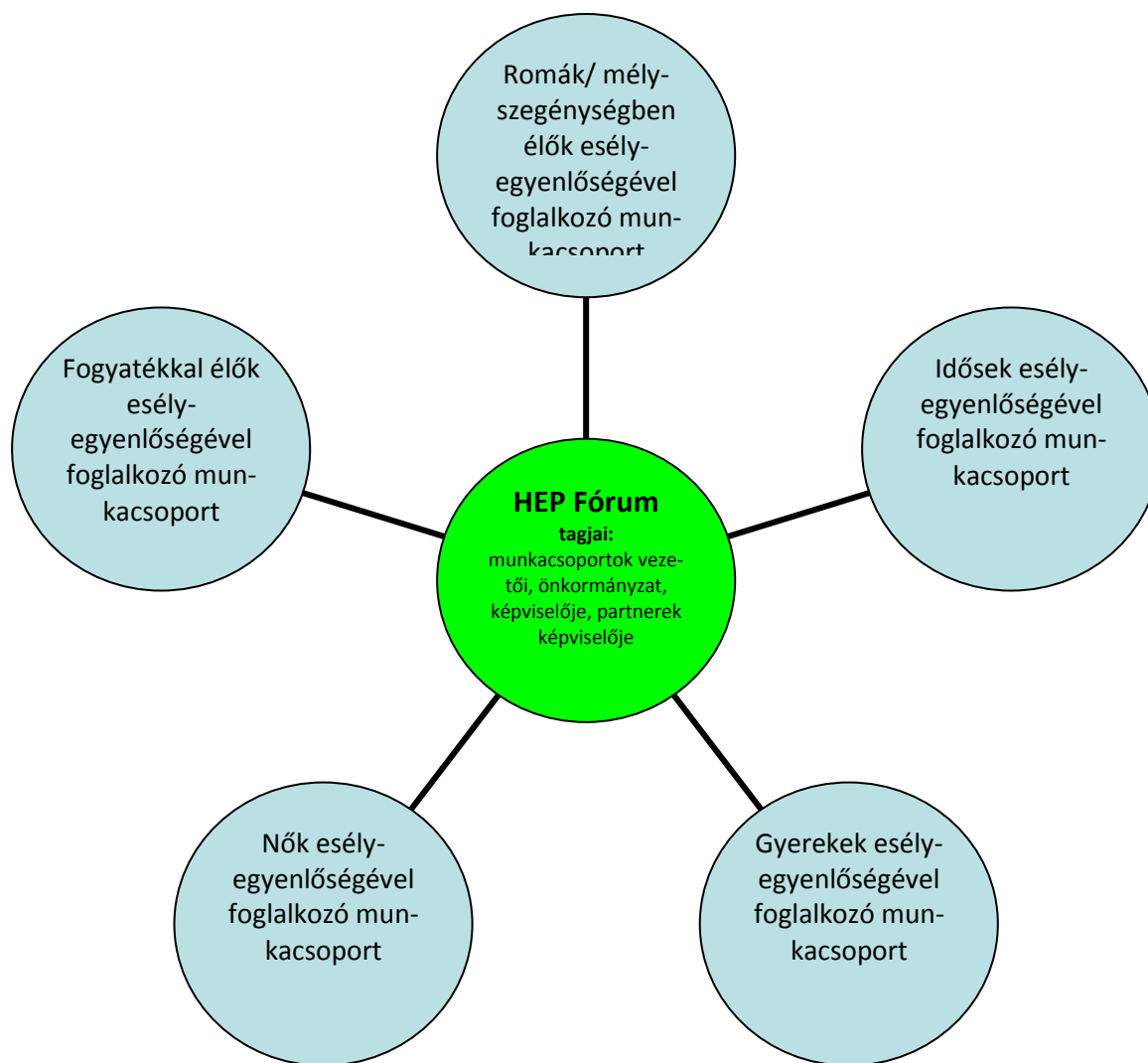
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

--

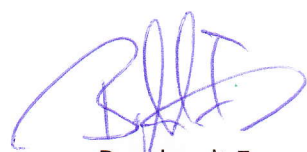
4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pápakovácsi község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Pápakovácsi község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 57/2013. (VII.25.) KT számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: RÉTE táblázat

Dátum 2013. július 25.

Burghardt Ferenc
polgármester

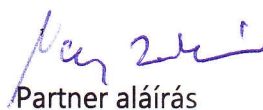
A Pápakovácsi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum 2013. július 25.

Partner aláírás

Dátum 2013. július 25.

Partner aláírás